Миодраг Зупанц

БЕЛА РУЖА ЗА ДУБЉАНСКУ УЛИЦУ

МИОДРАГ ЗУПАНЦ рођен је у Београду 1950. Све потребне школе завршио је на родној Чубури, драматургију на Академији у Кнез Михајловој.

Написао две радио драме: *Замена* и *Кућа на Калварији*. Две драматизације: *Малвина* (роман Мирка Ковача), Атеље 212, *Беснило* (роман Боре Пекића), Београдско драмско. Позоришне драме: *Бела ру'а за Дубљанску улицу*, Београдско драмско, Суботица, Бања Лука, Струмица и *Бања за неоткиње*, Позориште на Теразијама и Вршац. Објављене књиге: *Шта је шта*, дечија енциклопедија веровања и обичаја (заједно са Миладином Шеварлићем) и *Народни календар*, етнолошка студија о празницима и свакодневним обичајима (заједно са Драганом Антонићем). Писао приче и цртице за *Политику, Борбу, Нашу борбу, Данас, Републику, Филмограф, Лудус, Новости, Слободну Далмацији* и *Јеж*. Аутор је преко сто педесет емисија, документарних, образовних, кратких играних и наменских филмова. Био уредник у СКЦ-у, Дому културе Студентски град, Видицима, Студенту, Радио Индексу, сада уредник у Школском програму Телевизије Београд.

Миодраг ЗУПАНЦ

БЕЛА РУЖА ЗА ДУБЉАНСКУ УЛИЦУ

ЛИЦА

ПАЈА ШМАЈЛ, кафеџија
АЊА ШМАЈЛ, кафеџика, његова жена
БОЖА ЈОКСИМОВИЋ, металоглодач, неожењен
ГЛИША ПОПОВИЋ, таксиста
НАТА ПОПОВИЋ, домаћица, његова жена
АЛЕКСАНДАР АНДРЕЈЕВИЋ АНДРЕЈЕВ, неодређеног занимања, неожењен
ЉУБА ШЛАЈМ, металоглодач, без запослења
МАКСА, геометар
СЕЊА, архитекта
МИЛОШ, архитекта
ПРЕДРАГ ЈОКСИМОВИЋ, милиционер
НЕНАД ЈОКСИМОВИЋ, милиционер
ТИП, геометарски помоћник
НОСАЧ
СЛУЖБЕНИК ОПШТИНЕ
ПАДОБРАНАЦ

Осам сцена. Два чина
Све се дешава у дворишту куће на "једну воду", укључујући и двориште с дудом.
Дубљанска улица – средиште Чубуре, Београд и сада.

ПРВИ ЧИН

Сцена је подељена на паралелна три дела која се пружају у дубину. Први део је калдрмисана улица с уским тротоаром. Други део је башта са чесмом и дудом. Трећи део је башта и кућа "на једну воду" која се пружа у облику слова Г. Кућа је издељена на четири дела – четири стана. Пред вратима првог стана је велика веранда на којој је овећи сто и пет-шест столица, које затичемо подигнуте "за фајронт".

У првом плану дворишта мора да се истакне чесма, изнад ње је дуд, ти је негде и WC, али се не види.

I СЦЕНА

Ноћ. Прошла је поноћ. Ноћне птице у уобичајеом жамору. Светло чкиљи с бандере десно. Ништа се не дешава. То траје.

МАЛА: Мама, мама!

НАТА: А?

МАЛА: Пишкиришки ми се!

Упали се светло трећег прозора и мувају се неке сенке. Када се светло угаси, опет завлада досада. Дубљанска спава. Назире се звук аутомобила. Звук Мерце-дизел. Већ је близу, па још биже, па је већ ту – бука постаје несношљива... затим: ТРАС! ... ломљава стакла, шкрипа гума, метала... тренутни хаос који наједном умукне. Остане само сирена, која, вероватно, покварена сударом, упали све прозоре на кући. Птице се разлете, светло учкиљи, прозори осветљени и неотворени. Тишина и сирена! То траје. Први прозор се замрачи и отвори се.

ПАЈА: (*Појави се на прозору)*
Шта то би?

АНЂА: *(Не види се)*
Боље да не знаш!

ПАЈА: Али нешто се десило?

АНЂА: Говно се обесило! Затварај тај прозор, треба деца да спавају.

ПАЈА: Биће да је судар или тако нешто?

ГЛИША: (*Појави се чупав иза трећег прозора)*
Буџе! Опет буџе!

ПАЈА: Које сад буџе?

ГЛИША: Мерџа-дизел! Одмах сам га препознао!

ПАЈА: Онда стварно буџе!

ГЛИША: Ви'ш како труби? Ви'ш? Мерџа сто посто!

ПАЈА: (*Ослушкује пажљиво)*
Па јес'!

АНЂА: (*Не види се)*
Затварај и не контактирај!

ПАЈА: Него. Глишо, угаси то светло... шта знаш? Што да те уброје у сведоке?

ГЛИША: (*Окрене се у собу)*
Нато, гаси светло!

Светло се угаси на другом прозору.

ГЛИША: Бог'те ала труби? Притисле му спојнице!

ПАЈА: (*Окрене се у собу)*
Шта ти је, Анђо? Што ме цимаш?

АНЂА: Склањај се с тог прозора! Све ће да нас похапсе!

Иза другог прозора промоли се глава Боже Јоксимовића.

БОЖА: А вас двојица разговарате, разговарате?

ПАЈА: Тише, Божо!

БОЖА: Шта тише! Коме тише... пробудила ме ваша писка!

ГЛИША: Јеси л' чуо?

БОЖА: А синоћ, шрафцигер под грло?

ГЛИША: 'Ајде Божо, ви'ш шта се дешава?

БОЖА: А што ја добио шрафцигер у бутину... ником – ништа?

ГЛИША: Грешка! Било је у дупе!

ПАЈА: 'Ајде Божо, знамо да си намћор.

БОЖА: А какве су то буџе тамо?

ГЛИША: Јеси чуо Мерџу?

БОЖА: Богами и веће је.

ПАЈА: Труби, чујеш?

БОЖА: Није мени што ме Глиша боцнуо – него што ме овај Шлајм изнервирао! Их! Никад више нећу да те браним! Никад!

НАТА: *(Извири иза Глише)*
Упропастиће нам децу ова сирена. Треба неко по милицију да оде.

АНЂА: *(Врисне)*
Пајо! Улази у кућу!

ГЛИША: Намој ту да ми се тртиш и гвириш – гледај децу и ћути.

ПАЈА: Пусти ме, жено, неће милиција скоро.

БОЖА: Ја и да хоћу не могу. Имам завој на бутини.

ГЛИША: На гузици.

ПАЈА: 'Леба ти, како си се завио?

БОЖА: Кулови! Шљам! Пу! Пу! 'Бем вам земљу! Ја вас раздвајам, а ви мени тако! Није мени што ме Глиша боцнуо, него што ми Паја турио прст у очи.

ПАЈА: Ја хтео да дођем и да ти помогнм, али шта знам, много си прек, још се ниси о'ладио!

ГЛИША: Људи!

Отварају се четврта врата, она најгорња, на преломљеном делу слова Г. Излази човек у сивомаслинастој униформи, француског кроја, без ознака и с увијачима на ногама. Он намешта капу на разбарушену седу косу, нестане иза куће, убрзо се враћа с кером на ланцу. Упути се ка улици. Пролази поред Глише – овај ћути. Пролази поред Боже. Божа поздравља војнички, човек додирне капу.

ПАЈА: *(Наклони се)*
'Бро вече желим.

РУС: *(Хладно)*
Добро јутро.

Александар Андрејевић Андрејев застане на капији и навуче рукавице. Кер урла у правцу крви и судара. Ускоро обојица одјуре.

ПАЈА: Сигурно ће Рус по милицију.

ГЛИША: Прво мора да извиди.

АНЂА: (*Гвири иза Паје)*
Море, има нешто да гепи! Пајо!

ПАЈА: Анђо, не лупетај!

Чује се цичање кера. Враћају се. Рус обуздава псето.

РУС: Судар! Пет мртвих! Два мушка и три женска леша! Аутомобил, нове производње, с назнаком Мерцедес – 500, дизел. Уништен и тешко препознатљив.

ПАЈА: Хоћете ли изволети да пријавите?

РУС: Идем да обавим своју грађанску дужност.

Рус одлази.

ПАЈА: Видиш шта је култура, а не ми!

БОЖА: Ах, бре, Шлајм, што ниси нешто навукао на гаће и звао!

ПАЈА: Ја сам Шмајл! Шмајл! Шмајл!

АНЂА: Крв ћу из гркљана да ти пијем Божо! Што ми узурпираш мужа? Хоћеш деца да нам остану сирочад.

ПАЈА: (*Одгурне је)*
Немој, Анђо. Немој опет!

ГЛИША: Добро људи... отишао човек... шта вам је!
(Окрене се у собу)
А шта си се и ти узмувала?

НАТА: Хоће мала да пиш, пиш.

ГЛИША: Па је л' малопре...

НАТА: Уплашило се дете.

ГЛИША: 'Ајде, али да пожури!

НАТА: Да упалим?

ГЛИША: Да не палиш!

ПАЈА: А мала опет има?

ГЛИША: Шта те боли шта мала има?

БОЖА: Немојте опет људи! Стварно је доста!

ПАЈА: Каки си ти човек? Људски те питам?

ГЛИША: Има, па шта?

БОЖА: Шта си навалио, Шлајм? Пусти дете да расте!

ПАЈА: Ништа ја не браним.

ГЛИША: Ма, је л' чујете људи? Музика?

Чује се музика.

БОЖА: Музика!

ПАЈА: Музика!

ГЛИША: Баш музика!

БОЖА: Колико је сати?

ПАЈА: *(Окрене се у собу)*
Колико је?

АНЂА: Пола четири.

ГЛИША: Думпетари.

Чује се ДУМ, ДУМ, ДУМ, вриска трубе и назире се виолина. То траје. Чује се глас Љубе Шлајма, нешто њукав и гласан, пева: Креће се лађа француска.

ПАЈА: Љуба.

Кад се приближе, музика стане. На сцену излази Љуба.

ЉУБА: *(Дере се)*
Са пристаништа солунска! Креће се лађа француска.

ГЛИША: Љубо!

ЉУБА: (*Нагло се осврне и схвати да су музиканти нестали, улети у двориште и прилази огради с десне стране – помахнитао је)*
Рамо! Рамо! Још једну, бре... Немој само да ме остављаш! Још једну!
(Окрене се Паји и осталима)
Пајо! Пајо! Дај ми хиљаду банке до сутра!

АНЂА: Не дај, Пајо! Не дај њему!

ПАЈА: Немам.

ГЛИША: Шта ће ти?

БОЖА: (*Испружи руку и пружи му црвендаћа)*
На!

ЉУБА: (*Отме новчаницу и прилази огради – маше новчаницом)*
Рамо! Рамо! Црвендаћ за песму! Немој бре, самог да ме остављаш! Сад кад је најслађе! ... Тако брате... дођи...! Сутра има да добијеш још једну!
(Припрема се опет за севдах. Опет... Креће се лађа француска)

ГЛИША: Љубо!

ПАЈА: Љубо, немој брате...

ГЛИША: Рамо! Немој шрафцигер преко двориштa да севне...

АЊА: ’Ајде кући Рамо, деца ти спавају.

БОЖА: Доста је било Љубо.

ЉУБА: (*Гледа неко време у суседно двориште, затим се опусти крај ограде, стрпа новац у џеп)*
’Бем ти живот без ракије... кад је најслађе мора неко да те усере!
(Почиње да кашље, псује)
Стој војско!
(Кашље нагнут, одједном, усправи се и удахне дубоко)
Нека горушица ме ’вата.
(Погледа на кућу)
Божо? Јеси ли ти то?

БОЖА: ’Ајде кући.

ЉУБА: Што не спавате?
(Опет се закашље и прође чесми, пусти воду и пије)
Ух, мајку му! Шта ме снађе.
(*Подигне главу и уздахне дубоко, прође капији да избаци слину и пљуне)*
А шта оно тамо би?

ПАЈА: Судар.

ЉУБА: Баш да видим.

ПАЈА: Већ су мртви.

ЉУБА: Их, бре, и баш у Мерџи.

Чује се приближавање аутомобила. Ускоро се појави и светло плави сигнал патролних кола. Чује се шкрипа кочница и лупање врата. Плаво светло, испрекидано, доминира сценом.

ЉУБА: Божо?

БОЖА: А?

ЉУБА: Је л' могу да занођим код тебе?

БОЖА: Вратила ти се жена?

ЉУБА: Јесте, маму ли јој...

ПАЈА: Па што јој се ти сада не вратиш?

БОЖА: 'Ди сме! Упадај.

ЉУБА: *(Улази код Боже)*

ГЛИША: Одо' и ја.

БОЖА: 'Ајд уздравље, Шлајм.

ПАЈА: Ја сам Шмајл! Шмајл! Шмајл!

Поново су сви прозори затворени и затамњени. Сирена која је непрекидно трубила – одједном утихне. Рус се враћа с кером – кер неће. Све би било исто као и на почетку, да није светлоплавог испрекиданог сигнала патролних кола.

II СЦЕНА

Јутро је. Јутарње птице жаморе. Отварају се врата код Шмајлових. Излази Анђа и скида фајронт столице. Простире чаршаф. Враћа се у кућу, врата остају отворена. Излази Паја с телефоном ё– цима гајтан, седне за сто, обрише нос и вади крмеље.

ПАЈА: *(Замишљено и песнички)*
Кад' ћемо да обрстимо овај дуд, па да ми скуваш слатко?
Мого ми се пријело.

АНЂА: Ћути, деца спавају.

ПАЈА: (*Окрене се телефону, обрће бројчаник)*

АНЂА: А рекао си да више очима нећеш да их видиш.

Чује се звоно телефона. Паја ишчекује.

ПАЈА: Дудиње?

АНЂА: Ону двојицу.

Телефон престане да звони.

ПАЈА: Глишо. Кафа.
(*Спусти слушалицу)*
Како да их не гледам кад су ми муштерије и комшије.

ГЛИША: *(Са прозора)*
Чекај само мала да пиш-пиш.

ПАЈА: Добро.

БОЖА: *(Отвара прозор)*
А мене не зовеш?

ПАЈА: Немој да си на крај срца, нисам још стигао да те окренем.

БОЖА: Немој ни да окрећеш! Не могу да мрднем од завоја на бутини.

ПАЈА: Што ти Љуба не помогне?

БОЖА: Спава к'о јање.

ПАЈА: Ево ја ћу..

БОЖА: Не вреди, не иде... 'Ћу да умрем како боли.

ПАЈА: Добро де...
(Куца у дрво)
Анђа ће ти донесе.

Долази Рус и седа на Пајину терасу.

ПАЈА: 'Бро јутро желим.

РУС: Добро јутро.

ПАЈА: Шта сте изволели данас?

РУС: Уобичајено.

Анђа износи слатко, шољу кафе и чашу киселе воде.

РУС: Судећи по јутру, изгледа да је све у реду.

ПАЈА: Јесте, јесте... само нешто мислим на дудиње, како ћемо да делимо?

РУС: Мени је довољно три килограма и пет стотина грама.

ПАЈА: Много је.

РУС: Ја сам реалан, толико могу да поједем.

Рус наврне кафу, поједе кашику слатка, попије воду и устане.

РУС: Колико сам дужан?

ПАЈА: Кафа, вода, слатко... четрсто шес'ет!

Рус плаћа.

ПАЈА: Хвала лепо... спасиба.

РУС: Молим.

ПАЈА: Кад' ћете завршити причу, зашто нисте постали плковник?

РУС: Не још, не још... још има црвених!
(Одлази)

ПАЈА: 'Ајд у мајчину и ти и твоја Русија!

Како нестане Рус, тако се појави неки тип с великим геометарским метром. Тип стане као укопан пред капију.

МАКСА: *(Не види се)*
Пет, пет, пет... мало лево... мало десно! Држ' усправно сероњо! Уђи у авлију.

Тип с метром уђе у авлију.

МАКСА: Шес', шес', шес'... Стани ту код тог блентавог!

Тип с метром стане испод терасе и Паје. Паја се укипио, смеши се.

МАКСА: Се'ам, се'ам, се'ам! Мало лево... још... тако... Пењи се на терасу!

ПАЈА: (*Не помера се. Када проговори, говори кроз зубе и усиљено, смешак не губи)*
Анђо! Брзо! Телевизија!

МАКСА: Склањај астал!

АНЂА: 'Ди је?

ПАЈА: Стани ту код мене! Насмеј се!

МАКСА: Још лево!

АНЂА: Да будим децу?

МАКСА: Склањај блентавог! Уђи унутра.
(Анђи и Паји)
Склањајте се мори!

ТИП: Склањајте се мори!

ПАЈА: Где молићу?

МАКСА: Држи сад! Правац, правац! Усправи! Осам, осам, осам.

ПАЈА: *(Типу)*
Може једна кафица за другове?

ТИП: Ц!

ПАЈА: Можда нешто друго?

ТИП: *(Држи метар и блене у плочицу на Пајиним вратима)*
Максо! Знаш како се зове овај?

МАКСА: *(Појављује се са справом за мерење, зури)*
Како? Држ тамо!

ТИП: Шлајм.

МАКСА: *(Мења позицију и долази до капије)*
Држ' сад!
(Зури)
Дигни га! Дигни! Дигни га... диго ти га мајци! Стани ту лево код Шлајма!

ПАЈА: Ја сам Шмајл.

МАКСА: Ако си, ко ти брани. Девет, девет, девет.

ПАЈА: *(Геометру)*
Да ли је друг за једну кафицу?

МАКСА: Једну слађу, брзо!

ПАЈА: (*Муне Анђу, која се и даље смешка)*
Брзо кафу.

МАКСА: Слатку, цурице.

АНЂА: *(Не помера се, смешка се у објектив справе)*
Две кашике?

МАКСА: Две и по. Брзо.

Долази и Глиша.

МАКСА: *(Типу)*
Шта си стао, још ово и готово.

ГЛИША: *(Паји)*
Ко су ти ови!

ПАЈА: Стани овде. Телевизија.

МАКСА: Шта вас двојица изигравате фрајле! Склањај се да радим!

ГЛИША: (*Помера се у страну)*
Може овде?

ТИП: Униђи у кућу! Јесам ли једном рек'о!

МАКСА: Сви укућу! Стој! Сиђи одонуд! Одовуд се примакни тамо! Стој!... Не мрдај... Десет, десет, десет! Много добро испало! У длаку десет! Има неко да ми плати пиће и бог! Кажем ја шефу, ту је такође! Макси да не верује! Нема грешке! Грешкице!

ТИП: Ма да не зезаш?

МАКСА: Ћути мали и пливај! Где је та кафа?

БОЖА: (*Изађе на прозор)*
Шта је ово?

ПАЈА: Телевизија ми дошла на кафу.

ТИП: Ја то не пијем. Мени један чај.

БОЖА: Каква телевизија?

ТИП: Руски ако има.

ПАЈА: Екипа ТВ.

ТИП: С доста лимуна.

БОЖА: Видиш да су то неки мерачи!

ПАЈА: Како мерачи?

ТИП: Али одма', жури нам се.

ПАЈА: *(Типу)*
'Ошеш и у готово?
(Анђи)
Анђо! Обустави кафе!

МАКСА: Који му је бог?

ТИП: Само сам рекао да не пијем кафу и да хоћу одма' руски с лимуном.

ГЛИША: Признао си да си сероња.

МАКСА: Па и јесте сероња.

ПАЈА: Анђо. Само слађа!

ТИП: А чај?

ПАЈА: Не служимо сероње.

БОЖА: *(Геометру)*
Одакле ви у наш крај?

МАКСА: Такав нам посао.

ГЛИША: А је л' ово пословно? Хоћу рећи, је л' ово посао?

МАКСА: Ово пасуљ, све равно! Да ви'ш када Макса заоре у њиве, на терен... Мало горе... мало доле! Целу Србију имам у мали прст и то у првој мери.

ГЛИША: И ово наше?

Анђа доноси и спушта кафу пред Максу.

МАКСА: И ово ваше!

ГЛИША: У бог те мазо, ово неки од оних!

МАКСА: Којих?

ГЛИША: Буџа.

МАКСА: *(Срче кафу)*
Како се узме. релативно. Да одем у Немачку, лова, па да будем буџа, овако, како кад и како никад! Поскупели плацеви, па народ не купује – нема посла... Само државњак.

ПАЈА: А је л' ви због оних синоћ?

МАКСА: Којих синоћ?

ГЛИША: Што изгиноше?

МАКСА: (*Сркне кафу)*
Којих бре?

ГЛИША: Оних буџа у мерџи.

МАКСА: Можда и због њих, али углавном не.

ТИП: Какве буџе, какав мерџа?

ПАЈА: Ти да ћутиш или мењај локал!

ТИП: Ја пит'о...

ПАЈА: Смем да уклоним овог?

МАКСА: Мали, ево ти справа и иди на шес', шес', шес... види како изгледамо?

БОЖА: Синоћ се ту сурдукнули, неки, у кућу Стаменковића. Три женска и два мушка – све мртво.

МАКСА: И баш у мерци? Јел л' остало нешто?

ГЛИША: Скроз... парче лима није право! А мотор се растурио... нису могли све шрафове да покупе...

МАКСА: Па је л' сте што... онако?

ПАЈА: Нисмо богами.

МАКСА: Бог те мазо, опет буџе!

БОЖА: Признај да си због њих!

МАКСА: Нисам, богами! Због других сам.

ГЛИША: Којих?

МАКСА: (*Прави паузу Ју– значајан је)*
'Оће да вам утрапе једну главну џаду ту изнад вас.

БОЖА: Где, бре?

Паја, Глиша, Анђа и Божа зверају у вис.

ПАЈА: Где?

МАЛА: Тата, тата... мени се пишкиришки!

ГЛИША: Ћут' ту. Где ти је мајка?

МАЛА: На пијац!

ГЛИША: Па, је л' много?

МАЛА: Много!

ГЛИША: Ево, са' ћу.

ПАЈА: Где бре, горе?

МАКСА: Прави, правцати ауто-пут, на оволики стубови, у три нивоа, са шес' трака у један правац!

БОЖА: Ма где бре?

МАКСА: Ту, где зијаш.

АНЂА: Ма, како?

МАКСА: Како, како?

ПАЈА: А ми?

МАКСА: Шта, а ви? Правимо свет града, трансвезалу Нови Сад – Крагујевац, решење свих проблема, а ти запео: ми, па ми!

ГЛИША: Чекај мало. Неће ваљда та џада преко моје главе, па да брујн дан и ноћ? Све птице има да отера.

ПАЈА: И дуд да увене.

МАКСА: Ко каже? Има да добијете станове у Миријевски гај! Ганц нове как'и не постоје! Све конфорно и широко...

Божа пљуне преко прозора. Глиша врти главом, гледају горе. Анђа улази у кућу.

БОЖА: Наплати, Пајо, господину шта има...

ПАЈА: Баш смо се лепо испричали, баш лепо... Слађа кафа педесет банке, али ти је поклањам... У здравље... 'ајде, 'ајде... нећеш ваљда да ноћиваш? Због ом!

МАКСА: (*Устаје изненађен)*
Па добро кад кажете, само има још да се видимо! Можда још и у Миријевски гај.

БОЖА: Сутра мало! 'Ајде, 'ајде...

ГЛИША: Какав Гај?

МАКСА: Не само да ћеш да се селиш главоња – него има и лову да пљунеш.

ГЛИША: Какву лову?

БОЖА: 'Ајде брже, друг, разилази се, већ ми је мрчи пред очима!

МАКСА: Не можете ви прогрес тек тако да шутнете! А, а...

ПАЈА: Ево ти га на, за тај прогрес!

БОЖА: Разилази се друг!

МАКСА: *(Тиху)*
Мали, пали машину! Све је јасно! Има да буде овде и нигде другде! Макса ће то да удеси! Макса!

Чује се брујање мотора. Долази Ната с цегером.

БОЖА: Пајо!

ПАЈА: Молим?

Ната хукне и пење се на терасу.

БОЖА: Анђо!

АНЂА: Молим?

БОЖА: Глишо?

ГЛИША: А?

НАТА: Анђо!
(Тресне цегере на астал)
Купила сам ти карфиол по хиљаду двеста. Пасуљ три и сто педесет. Мушмуле по седам стотина и кромпир по триста... Диван розе кромпир.

МАЛА: Тата, тата...

НАТА: Јух!
(Скочи и отрчи до куће)
Ево мене, ево мене...

ГЛИША: Какав је тај Гај?

III СЦЕНА

Исти дан, поподне, недеља. Веранда Паје Шмајла. Сто прекривен пиротским ћилимом, уденута је застава на кров. На зиду је плакат на коме пише: САСТАНАК КУЋНОГ САВЕТА, а ниже доле парола: ТУЂЕ НЕЋЕМО, СВОЈЕ НЕ ДАМО! Сви су присутни.
У врх стола је Паја Шмајл, са леве стране су Анђа и Божа, са десне Глиша и Љуба. На супротној страни од Паје је Александар Андрејевић Андрејев и кер који дахће.

ПАЈА: Другови! Отварам ванредни састанак кућног савета по питању три тачке дневног реда:
1. Новонастала ситација или случај с геометром.
2. Подела дудиња.
3. Разно, с истрагом, ко је написао у WC-у Паја ШЛАЈМ?

ГЛИША: Имам предлог!

ПАЈА: Само брзо.

ГЛИША: Бирање новог председника.

АНЂА: Шта фали старом?

ГЛИША: После ће да дискутујемо – унеси у записник!

ПАЈА: Ама зашто бре, Глишо?

ГЛИША: Има разлога. Између осталог и зато што сам печат нашао на клозет-папиру у WC-у.

АНЂА: Деца се играла.

ГЛИША: ... и зато што је ситуација ванредна, па нам треба неко паметнији да иде у општину.

ПАЈА: Клевета! Немој брате Глишо, немој тако! Анђо! Пиши! Пиши: клевета!

АНЂА: Немам папир.

ГЛИША: Председник се није побринуо за папир!

ПАЈА: Како нисам, ево, папир, ево, оловка.

ГЛИША: Нећеш ваљда да водимо записник на келнерском блоку!

ПАЈА: Ма, шта ти је, брате, Глишо?

ГЛИША: Нека и то уђе у записник Шлајмовице!

ПАЈА: Шмајловица! Шмајловица!

ГЛИША: Да вадим шрафцигер?

БОЖА: Доста! Тишина! Нека се ствар стави на гласање.

ПАЈА: Зар и ти Божо?

БОЖА: Доста си био... скоро три месеца! Доста! Дај и нама мало власт.

ПАЈА: Добро другови! Мислим да сам био, сто посто идеалан за овај положај... али пристајем... ево, ко је за?

Божа, Глиша, Љуба, Рус – подиг̄ну руке.

ПАЈА: Не може Љуба!

БОЖА: Што?

ПАЈА: Није станар.

БОЖА: Од сад' јесте, подстанар.

ПАЈА: Морамо поштовати прописе – није уписан.

БОЖА: Уписаће се!

ГЛИША: Их, Пајо... и онако си изгубио.

ПАЈА: Ко је за не?

Паја и Анђа подигну руке.

ПАЈА: Има уздржаних?

Нико не диже руку.

ПАЈА: *(Окрене се Анђи)*
Анђо, пиши! Трећа тачка дневног реда је бирање председника, четврта, разно.

ГЛИША: Прво председник, па онда, дудиње, па, онда, ситуација... па, онда, разно.

ПАЈА: Одлучено је да председник буде на крају!

ГЛИША: Новонастала ситуација тражи нову личност. Прво председник!

ПАЈА: Што се Глишо инатиш! Шта сам ти згрешио?

БОЖА: Подржавам предлог друга Поповић Глише!

ЉУБА: Мени једно бело са содом екстра.

ПАЈА: Браћо, шта вам је?

БОЖА: Анђо, дај човеку да се окрепи – ја плаћам.

АНЂА: Не може!

БОЖА: Штета, а ја мислио тебе да предложим.

АНЂА: Питај Љубу, је л' може кисела вода екстра?

Љуба климну главом.

БОЖА: Дај, шта даш!

ПАЈА: Не дај, Анђо!

БОЖА: А Љуба мислио тебе да предложи.

ПАЈА: Дупло бело, Анђо.

ГЛИША: А ја?

ПАЈА: Шипак.

БОЖА: Добро, барем кафе?

ГЛИША: (*Окрене се унатраг, нагне преко ограде)*
Настасија! Нато!

НАТА: (*Не види се)*
А?

ГЛИША: Три кафе, Нато.

ПАЈА: Пет, Нато.

НАТА: *(Не види се)*
Само мала да пиш-пиш.

ГЛИША: Нека буде шес'. Дупло Љуби.

ЉУБА: Позлатила ти се.

ПАЈА: А је ли ти, Љубо, што се ти не вратиш кући?

БОЖА: 'Ди сме.

ЉУБА: Жена ми се вратила.

ПАЈА: Па то си хтео?

ЉУБА: Ц!

ПАЈА: Како ниси, кукао си и урлао по цео дан и целу ноћ кад је отишла!

ЉУБА: Рекла је да више неће никад да се врати! Шлус!

ПАЈА: Па, ето, вратила се.

ЉУБА: Али, рекла је шлус, никад више!

ПАЈА: Па видиш да није.

ЉУБА: Баш због тога.

БОЖА: Што, бре, кињиш човека?

ПАЈА: Ја то не разумем.

ЉУБА: (*Рида)*

ПАЈА: Анђо! Одмах литар и киселу воду! Кућа плаћа. Ја стварно не разумем.

ЉУБА: *(Јеца)*
Рекла је шлус! Шлус!

Анђа доноси на послужавнику папир, флашу и бокал воде.

БОЖА: Добро, сад, Љубо...

ЉУБА: Мени лепо било...!

ПАЈА: А што си се драо?

ЉУБА: Рекла је шлус!

ПАЈА: Другови, предлажем прву тачку дневног реда: Случај с геометром или новонастала ситуација.

ГЛИША: Прво бирање председника.

ПАЈА: Је л' тако договорено?

БОЖА: Јесте.

ПАЈА: Добро, другови. Прва тачка дневног реда: Бирање председника. Ко има предлог?

АЊА: Ја.

ПАЈА: Изволи.

АЊА: Ја бих предложила друга Пају Шмајла...

ПАЈА: Добро, добро...

АЊА: ... јер мислим да је солидно обавио своју дужност и да су све замерке лажне и намерне... а што се тиче печата, ево, другови, кунем се... деца се играла... па, тако... Ето, другови, ја толико.

ПАЈА: Добро. Молим да се унесе у записник да је кандидат број један – Паја Шмајл.

ГЛИША: Мислим да није у реду, другови, да поново предлажемо истог човека. Ако смо се договорили за новог председника, нека буде нов и тачка! Јер, требаће нам, један искусан борац, паметан заступник, да се понесе с буџама у општини. Није више у питању само ово, до сада... него БУДУЋНОСТ! А будућност не можемо препустити једном бившем кафеџији!

ПАЈА: Молим! Није бивши! Привремено без некретнине.

БОЖА: Па, јес'! Човек само чека да прође ово, па, онда, да дигне патос и лову уложи у посао.

ПАЈА: Знам, Божо, да си гвирио. Само не вреди, нигде ја не мрдам из куће! Нигде! Спавам на тај патос!

БОЖА: 'Ајде, Пајо, не лупетај!

ГЛИША: Стварно, Божо, пусти тај патос! Није битно.

ПАЈА: Има ли још предлога, ако нема...?

ГЛИША: Чекај има!

ПАЈА: Изволи.

ГЛИША: Ја бих, другови, предложио друга Божу Јоксимовића. Сви знамо, другови, његове мане и врлине...

ПАЈА: Гвирант.

БОЖА: Ко, бре?

ГЛИША: Јеси, Божо, јеси... мени гвириш кад се купам са женом!

БОЖА: Ја?

ГЛИША: Ти.

БОЖА: Навикао си се.

ГЛИША: ... али, барем је човек радник, металоглодач – а нама, баш и треба, један такав радник. То сада пали. Нека стави значке и обуче комбинезон и нек пукне шаком тамо неком буџи о сто, па да видимо да ли ће џада да иде горе? Ето, другови, ја рекох.

ПАЈА: Пиши Анђо: кандидат број два – Јоксимовић Божа. Има још?

ГЛИША: Предложио бих друга Љубу... Љубу за потпредсеника. И он је радник – привремено незаполсен, али, у струци су!

ПАЈА: Пиши, Анђо! Кандидат за потпреседника – Љуба... Љуба... Како му оно презиме?

ЉУБА: Шлајм.

ПАЈА: Бриши, Анђо.

ЉУБА: Ја сам Шлајм.

ПАЈА: Овде мене клеветају, шиканирају и зезају.

ЉУБА: Ја сам стварно Шлајм.

ПАЈА: Анђо! Бриши!

БОЖА: Што си таки Пајо, можда је човек стварно Шлајм.

ПАЈА: Пиши само Љуба, док не донесе крштеницу.

БОЖА: Имам предлог

ПАЈА: Кажи.

БОЖА: Ја бих Глишу.

ПАЈА: Глиша је био пре мене, рекли смо нове снаге.

ГЛИША: Што си поган, Пајо? Зар није Божа био пре мене?

ПАЈА: Док сам ја председник, ти не смеш да се кандидујеш!

БОЖА: Повлачим предлог Ти, бре, Глишо имаш породичне проблеме, а и приватник си, ко ће да погледа таксисту у општини?

ГЛИША: Ја сам поштен приватник. Мој пос'о је на цени.

БОЖА: Не пиши, Анђо, повлачим предлог.

ГЛИША: Нека напише да сам предложен и одложен.

РУС: Господо, ја предлажем, сам себе.

ПАЈА: Незгодно је, не владате језиком.

РУС: Молим вас, госпођо Шмајл, напишите: Алексеандар Андрејевић Андрејев.

АНЂА: Да пишем?

ПАЈА: Па, пиши.

РУС: Ја већ имам разрађен план који се састоји у следећем. *(Извлачи план)*
Наша околина, могла би бити мала, али савршена утврда – која би одолевала сваком нападу црвених! У исто време била би осигурана од напада с бока, чела, позадине и ваздуха, а преко овог система, који премда изгледа нејасан, јесте врло јасан и једноставан за изведбу.

ПАЈА: Пиши, Анђо, пети кандидат А. А. Андрејев.

РУС: Господо...

БОЖА: Добро, бре, Рус.

ПАЈА: Да бисмо добили у времену, предлажем тајно гласање. Анђо, исцепкај блокче, па у бокал.

ГЛИША: А комисија за пребројавање гласова?

ПАЈА: Па, Анђа?

ГЛИША: Предлажем чланове комисије: Божа, Паја, Љуба, Анђа, Рус и ја.

ПАЈА: Предлог је усвојен. Да пређемо... Анђо, папир!

Анђа цепка блокче. Свако, кријући од другог, исписује свој предлог. Када сви убаце у бокал, Паја промеша и истресе цедуље на астал.

БОЖА: *(Дохвати прву цедуљу, остали остале)*
Паја!

ПАЈА: Божа.

РУС: Александар Андрејевић Андрејев – то јест, ја.

ГЛИША: Анђа.

АНЂА: Глиша.

ЉУБА: Љуба Шлајм.

ПАЈА: Другови... Морамо признати да се нешто чудно догодило с нашим гласањем, добили смо пет различитих гласова.

БОЖА: Поново!

Цео ритуал понављају.

ПАЈА: (*Први чита цедуљу, затим остали)*
Божа.

БОЖА: Паја.

АНЂА: Глиша.

ГЛИША: *(Крикне)*
Божа!

РУС: Јоксимовић Божидар.

ЉУБА: (*Баца високо цедуљу)*
Божо, брате, срећа ти се осмехнула, постао си буџа!

Љубе се и сви срдачно честитају.

БОЖА: (*Званично)*
Хвала другови.

Божа се накашља и погледа уврх стола. Паја се уклони с врха. Божа се догура. Паја и Божа се свечано, церемонијално изљубе. Љуба искати и баци флашу – флаша се разбије.

ЉУБА: Мени дупло бело на председников рачун!

ПАЈА: Свима Анђи, председник плаћа.

НАТА: (*Лагано корача, пење се уз степенице, труди се да не проспе кафе)*
Ево, кафица!

АНЂА: Где си ти, Нато, на састанку?

НАТА: Морам децу да чувам, нешто им фали.

АНЂА: Пишке.

НАТА: Па...

АНЂА: Скувај бели лук, па набаци мало, на танком зејтину пропрженог кима... све то замути у козије млеко... Одма' има да прође.

НАТА: Баш ти хвала.

АНЂА: Воду проспи.

БОЖА: Дакле, другови, друга тачка дневног реда је...
(Гледа у записник)
подела дудиња.

ПАЈА: Већ су зреле за слатко.

РУС: Мени три килограма и пет стотина грама, вама остало.

ГЛИША: Ја мислим да треба да делимо према главама у кући.

АНЂА: Док се твоји наређају, нама ништа не остаје.

БОЖА: Ма, људи, то ћемо као и сваке године. У следећу недељу ћебе под дуд, па да млатимо! Шта буде да буде. Све на лицу места. Је л' тако?

ПАЈА: Прошле године смо се побили.

БОЖА: Па и ове ћемо... али, проћи ће.

ГЛИША: Поздрављам хитњу друга председника. То је питање које се решава у датој ситуацији.

ПАЈА: Само да знаш, Глишо, набавио сам и ја шрафцигер – оволики!

ГЛИША: Мој је оволики.

ПАЈА: Видећемо.

БОЖА: Другови, с тим се слажемо. Да наставимо.

АНЂА: Трећа тачка дневног реда је: Новонастала ситуација или случај с геометром.

РУС: Господо... Мој план се састоји у следећем: поред напред показаног...

БОЖА: Полако Рус, лако ћемо за то...

Пауза. Ћуте. Пауза. Зевају горе. Пауза. Ћуте и зевају горе.

ГЛИША: Шта ћемо?

АНЂА: Туђе нећемо своје не дамо.

ПАЈА: Тако је.

ЉУБА: Како је.

ПАЈА: Тако је.

ЉУБА: А два деци без воде?

ПАЈА: Донеси, Анђо.

Пауза. Анђа устаје. Нико никоме не гледа у лице. Ускоро се враћа Анђа. Остали зевају горе.

ГЛИША: Па што ћемо сада, председник?

БОЖА: *(Зева горе)*
'Ди, бре, нађоше ту, међу птице?

Пауза.

ПАЈА: Ја то не разумем. Угрожен нам интегритет.

БОЖА: Да не дамо?

ГЛИША: Не дамо!

БОЖА: 'Ајде да гласамо. Је су ли сви против?

Сви дигну руке, осим Руса.

БОЖА: Шта је с тобом Рус?

РУС: Ја имам конкретне предлоге.

БОЖА: То ћемо касније.

Пауза.

ГЛИША: Ништа, Божо, него сутра да киднеш с посла, онако прљав и у комбинезону, нек' ти вири онако шрафцигер... лупи шаком о сто, кажи: Ја сам радник, радник... и остале приче... али стално лупај о сто... Ништа друго...

ПАЈА: Има право човек. Кажи да си председник.

ЉУБА: Још два деци.

ПАЈА: Донеси балон, видиш да човеку мука од ваздуха.

ЉУБА: Па јес', нека штуцавица ме ухватила.

БОЖА: Ма, како ћу?

ГЛИША: Их, како ћеш? Само тресни, па нек се распадне!

БОЖА: Добро, кад кажеш. Али не могу сутра. Био сам на боловању, па, не могу првог дана да бришем.

ГЛИША: Незгодно.

ПАЈА: Прекосутра?

БОЖА: Да размислим...

Пауза.

БОЖА: Како да лупим? Овако?
(Удара руком по столу)

ГЛИША: Јаче!

БОЖА: *(Удара јаче)*

ПАЈА: Немој, Божо, инвентар се плаћа!

ГЛИША: Јаче! Божо! Плаћам лом!

БОЖА: *(Распали као сивоња)*
Мајку им, они мени...

ГЛИША: Да се распадне... Божо!

ПАЈА: Љубим те, ко брата, немој!

Божа замахне да удари најјаче, али прекине га звоно телефона. Божина рука остане у ваздуху.

ПАЈА: (*Нагло устане – гурне Љубу)*
Ево ме... ево ме... мрдни се да прођем! Одмааа... Хало! ... Кога бре? ... Глишу Поповића... ево, са' ће!

ГЛИША: За мене? Мрдни се Љубо!

ЉУБА: Кад устајеш, купи цигаре код шанка!

ГЛИША: Са' ћу, одма'...
(Видимо га)
Хало... моменат!
(Залупи ногом врата, не видимо га, сви гледају шта ће да се догоди)

То траје. Отварају се врата и излази испршени Глиша, блед, крупан, леп – круто корача. Стане и окрене се Божи.

ГЛИША: Божо! Револвер!

БОЖА: Какав револвер?

ГЛИША: *(Врисне)*
Иииих!

Чучне и пусти још један крик из себе. Нагло скочи и одјури у Божин стан. Остали су запањени. Чује се пуцањ. Сви устану и потрче. Излази Глиша и пукне у ваздух.

ГЛИША: Пајо! Три балона белог, седам флаша вињака, један виски за мене!
(Пукне у ваздух)

БОЖА: Шта би?

ГЛИША: Мушко! Мушко!

ПАЈА: Какво мушко?

ЉУБА: Мени балон без соде екстра. Пакло нишке на мој рачун.

ГЛИША: Родио ми се син.
(Опали метак)

ПАЈА: Ма, како, бре, да ти се роди?

Глиша пуца.

ГЛИША: Настасија! Пусти цурице да пишкиришке! Меси маковњачу! Одох ја по печење!

НАТА: (*Глиша пуца)*
Шта је?

ГЛИША: *(Нати која брише руке о кецељу)*
Мушко! Родио ми се син!

Пуца у ваздух, сви су запањени и гледају у Глишу.

АНЂА: Ма, који син?

ГЛИША: Мој син! Божо! Нов шаржер!

МАЛА: Мама, мама...

Глиша пуца, Настасија пада у несвест, Глиша пуца.

IV СЦЕНА

Ноћ. Ноћне птице жаморе. Прошла је поноћ. Три непомичне прилике на веранди. Четврти – Љуба спава на поду. Ова тројица ћуте. Тиха пијанка због деце.

ГЛИША: Добар овај виски.

ПАЈА: То је бело са содом.

ГЛИША: Добро је.

БОЖА: Подваљује овај Паја. Нешто ми много водено.

ПАЈА: Божо, да пренесемо Љубу? Надрљаће на том бетону.

БОЖА: Пијандуре бог чува.

ГЛИША: Ух! Леба ти, мушко.
(*Раздере се)*
Мушко!

ПАЈА: Тише мало!

БОЖА: Јесте мушко, али и још једно женско.

ГЛИША: *(После краћег ћутања)*
Добра је, поштена је... Ради доле у Љиг.

ПАЈА: Како ћеш са још једном женом?

ГЛИША: 'Ћу је доведем!

Пауза.

БОЖА: *(Зева горе)*
Бог те, шта све неће народ да измисли.

ГЛИША: (*Клима главом)*
Да, да...

БОЖА: Како, бре, мисле горе? Кошта то?

ПАЈА: Ух, бре! Мени много и једна у кући, где сад нађе још једну?

ГЛИША: Ако, ако, злу не требало. Прво има' да купим нов такси. Варбург или тако нешто, што не гута много. Па, већ ће некако... да запнем и ноћу.

БОЖА: Хајд' да пијемо! У здравље!

ГЛИША: У здравље мог Марка!

ПАЈА: Што, баш, Марко?

ГЛИША: Марко, по Краљевићу Марку.

БОЖА: Боље Љутица по Љутици Богдану.

ПАЈА: Боље Лазар по цару Лазару.

ЉУБА: *(Мешкољи се на бетону)*
Боље Љуба по Љуби Шлајму.

ПАЈА: Шмајл!

БОЖА: Спавај, Љубо, и не мешај се.

ГЛИША: Неће да буде лако, али неће ни тешко... 'Ћу да се снађем! Где гости нису бесни, ни кућа није тесна.

БОЖА: *(Зева горе – пауза)*
Прво срушише "Топлице". Добро 'ајде! Па онда "Кикевац"! Добро 'ајде. Па онда "Чубуру", па "Мали Шумадинац", па "Трандафиловић", па асфалт ударају, па, парк у Орловића Павла – раселили онолики народ – па, сад, хоће и нас! Не може! Не може!

ГЛИША: Главно да је мушко!

ПАЈА: То нам онај геометар сместио! Мајке му га спалим!

БОЖА: Покварендура сељачка! Из ока му се види да је поган!

ГЛИША: 'Место да будете фини са човеком, видите да је буџа, ви се напандрчили! Ето вам сада!

ПАЈА: Пусти, такав ми карактер!

БОЖА: *(Зева горе)*
Колико је сати?

ЉУБА: Песма! Рамо, песма! 'Ди је песма, гаргани!

БОЖА: Спавај Љубо!

ПАЈА: Биће да је прошла поноћ.

БОЖА: Много велика тишина.

ПАЈА: Миран крај

БОЖА: 'Место да чувају ово мало мира – ово злато од краја, они се устремили, па стално нешто измишљају!

ПАЈА: Могли би да фајронтирамо?

ГЛИША: Има још вина!

Пауза.

ГЛИША: Ух, убио ме бог, овако блесавог!

БОЖА: Па, јес'!

ГЛИША: Шта урадих?

Пауза.

БОЖА: *(Гледа горе)*
Море не брини. Нека ти је севап. Ко, бре, има две жене у крају? Ко? Је л' би ти могао да имаш две жене, Пајо?

ПАЈА: Ц!

БОЖА: Ја ни једну!

ГЛИША: Добро је то. Само бојим се, луда ми крв, да опет не оманем!

Пауза. Климају главама

БОЖА: А како ћу ја у општину?

ПАЈА: Понеси и печат да знају с ким говоре.

ГЛИША: 'Ајде да пијемо.

Сипа вино. Божа подригне.

БОЖА: Животе, животе... тежак ли си!

ГЛИША: *(Тресне чашу преко терасе)*
'Бем ти живот без ракије!

ПАЈА: Свака чаша сто банке!

БОЖА: *(Подригује)*
Ух, уху, ух!

Пауза. Ускоро се чује топот трчања. Постаје све јачи.

МАКСА: *(Виче из даљине, не види се)*
Стани курво! Убићу те! Стани!

ПАЈА: Псст!

ЖЕНСКА: *(Не види се)*
Немој Максо! Не, не, не!

МАКСА: *(Још се не види)*
Стани да ти милу мајку...! Стани!

Већ су близу. Затим се појаве на сцени. Женска протрчи, за њом протрчи и Макса геометар.

МАКСА: Стани!... Стани!... Стани!

ЖЕНСКА: Јао! Људи, убиће ме!

МАКСА: *(Не види се)*
Ти ћеш мени ТВ из куће да износиш? Курво калимегданска.
(Близу су и вероватно су стали)
Ти ћеш мени?

ЖЕНСКА: Јаој! Мене младу уби!... Јао! јао! Уби ме!

МАКСА: Ти мени колор ТВ, мени... да износиш? Мени?

Чују се ударци тупим предметом. Пауза и тишина.

ПАЈА: Шта ово би, људи?

БОЖА: Људи се расправљају!

ГЛИША: Ћути, иде!

Долази геометар Макса. Осврће се. У руци му крвава секира. Стане код тарабе и погледа уназад, у злочин.

МАКСА: Шта уради, црни Максо?
(Баци секиру и отрчи)

Засветли прозор на Русовом стану. Тројка седи неодлучно. Љуба спава одлучно.

БОЖА: Геометар.

ГЛИША: Треба неко милицију да зове?

БОЖА: То је онај Макса – наш геометар?

ГЛИША: Још нам само фали авион на главу да падне!

БОЖА: Добро је. ’Ајде Пајо, ’ајде Глишо да Љубу унесемо! Морам сутра рано на посао. Доста смо шљокали. Ако је и мушко – доста је.

Устају и прихвате Љубу за све четири.

ПАЈА: Маму ли му геометарску.

БОЖА: Лакше, Пајо, пробудићеш га.

ПАЈА: Много тежак овај Љуба.

БОЖА: Само полако. Може да буде прек кад се пробуди.

ПАЈА: Ја њега више у локал не примам.

ЉУБА: Зар већ свануло? Полако Пајо, полако...
(Улазе у Божин стан)

Излази Рус. Иза куће узима кера и излази напоље. Кер опет појури у правцу крви. Када нестану, из Божиних врата провире Паја и Глиша.

БОЖА: (*Шапуће)*
Није нас видео?

ПАЈА: Ћут!

Рус се усправи и одсечним кораком одлази – кер неће.

МАЛА: Мама, мама! Мени се пишкиришки!

НАТА: Са' ћу!

ПАЈА: У здравље.

ГЛИША: Маму ли му геометарску!

БОЖА: 'Ку ноћ!

Улазе у станове. Неко време се ништа не дешава. Затим се чује брујање мотора, шкрипа кочница, лупање врата и светлоплави сигнал с патролних кола. Прође неко време – чује се жамор увијаја – долази Рус и улази у кућу – кер неће. Светло плави сигнал доминира сценом.

V СЦЕНА

Подне. Подневне птице у жамору. Божа једе пасуљ и чита новине. Анђа скупља чаше и просипа пиксле.

БОЖА: (*Пуним устима)*
А где ти је муж?

АНЂА: Отишао до општине да види има ли шта ново?

БОЖА: Шта има да буде кад ми нећемо.

Наилази Глиша. Анђа улази у кућу.

ГЛИША: Црко ми карбуратор.

Прође и улази у свој стан. Божа наставља да срче пасуљ. Долази Рус с великим металним блоком. Спусти га уз хуктање поред још неколико сличних реквизита – очигледно купљених на војном отпаду. Божа застаје у сркању и гледа Руса.

РУС: Господине Јоксимовићу, желео бих да разговарам с вама.

БОЖА: Сад једем.

РУС: Добро, кроз пола сата.

Рус одлази – Глиша се враћа.

ГЛИША: *(У пролазу)*
'Ди, бре, данас да ми цркне? Таман сам нашао купца.
(Одлази)

Божа мирно једе пасуљ. Долазе млади архитекта и старија архитектица. Он се зове Милош, она Сења. Корачају ногу пред ногу и зевају увис. Заљубљено се држе за руке. Божа зине с кашиком на пола пута до уста.

СЕЊА: Зваће се *Rose de Belgrade!*

МИЛОШ: Витки стубови и благи превоји који се сливају и преплићу један преко другог, као планински поточићи после кише.

СЕЊА: *White rose of Belgrade!* Која повезује два древна и значајна града Нови Сад – Крагујевац.

МИЛОШ: Њом ће се свакодневно сливати хиљаде и хиљаде аутомобила, свих могућих марки и из свих крајева света. *Ферари* ће сећи њене бокове, брзи *Јагуари* успињати на груди, а *Тријумфи* се сливати доле – међу ноге у утробу.

СЕЊА: Претерујеш.

МИЛОШ: Биће то најлепша, најбоља, наженственија и најперверзнија Ружа на свету. Наше дело!... Мојеее...

СЕЊА: Видим је!... Горе је!... Ту!... Ту!... Ту и ту. Свуда око нас! Излази из нас, па нас узвиси, затим опколи, преплете, расплете. Бела ружо! Бела ружа! То је добар наслов за новинаре! Бела ружа Београда!

МИЛОШ: Да ли си послала макете за *Art and Arhitecture?*

СЕЊА: А, већ је једна судбина везана за нашу лепотицу.

МИЛОШ: Наша.

СЕЊА: Наша је везана и траје. Збиља, ми њој морамо да захвалимо нашу љубав! Само њој можемо да посветимо нашу везу и нас! Само њој! Пољубићу је!
(Љуби је)

БОЖА: (*Спустио је кашику, руком дозива Анђу)*
Анђо!

АНЂА: ’Оћеш љуту?

БОЖА: Седи. Да видиш.

Анђа седе.

МИЛОШ: Да није било тебе, ја не бих био нико и ништа! Нула! Овако сам Створитељ! Градим свет! Као Зевс! Као Шива!

СЕЊА: Геометар који је извршио премеравање терена, синоћ је извршио злочин на овом месту. Ту код трећег лука убио је своју неверницу. Злочин под ружом! Он је један од визионара. Своју страст, своју судбину, везао је за Ружу. *Fehervari Ro`a!*

МИЛОШ: Нестаће ових прљавих уџерица, овог ругла и ништавила... Уместо пустиње, овде ниче било града. Погледај како је неукусна ова зграда. Види какви су то типови тамо... Види ту веранду, врхунац неукуса и нефункционалности! Потпуно алогична и непотребна! Одвратна! И да није Руже, ово треба сравнити са земљом! Ово нашем граду не служи на част – сметлиште душа!

АНЂА: Шта овај прича за моју веранду?

БОЖА: Сероњо!

МИЛОШ: Он то мени?

БОЖА: Теби, теби, сероњо! Дођи мало овамо! Дођи...

СЕЊА: Не обазири се на будалу.

БОЖА: Анђо! Алат!

АНЂА: Немој, Божо... Немој због тебе...

БОЖА: Шрафцигер, Анђо.

СЕЊА: Немој, мили. Видиш да није завредио пажње.

МИЛОШ: Мене изазива, мене, носиоца црног појаса – карате!

БОЖА: Анђо, брзо! Секиру! Маму ли му куловску!

СЕЊА: Молим те, Милоше.

МИЛОШ: Ма, пусти ме само једанпут!

БОЖА: Брже, Анђо!

СЕЊА: Молим те, Милоше, нема потребе да се квари прекрасно преподне.

МИЛОШ: У праву си, Сења! Шта вреди да се боримо када он није ни чуо за карате!

Сења одвлачи Милоша.

СЕЊА: Диван си, мој мали Мишел.

БОЖА: Анђо! Што не донесе?

АНЂА: *(Купи тањире)*
'Оћеш кафе?

БОЖА: Ц. Чачкалицу... побегли су.

АНЂА: Серође.

БОЖА: Баш ме наљутили. Анђо, кафу и једно пиво! Где су те чачкалице.

Отвара новине и прелиставa. Неко време се ништа не дешава, затим долази носач с Русом и колицима пуним гвожђурије. Глиша пролази крај њих, заокупљен је својим проблемима.

ГЛИША: Мајку му, све неки малери.

БОЖА: (*Спусти новине)*
А ја, замало главу да изгубим.

Глиша пролази и не слуша. Божа наставi да чита новине. Рус и носач истоварују гвожђурију.

ГЛИША: Пук'о ми чекић, нов, новцат... хиљаду банке... Пу!

БОЖА: 'Ej, Глишо!

ГЛИША: Пусти ме, бре, Божо, што мораш стално да ми гвириш у живот! Ви'ш да радим.

Божа слегне раменима и настави да прелиставa новине. Рус трља руке у марамицу и прилази Божи.

РУС: Господине Јоксимовићу. Желео бих да озбиљно разговарамо.

БОЖА: *(Спусти новине)*
Шта је ово?
(Показује гвожђурију)

РУС: О томе и хоћу да говорим. Био сам слободан да набавим део материјала неопходног за утврђење, које сам јуче изволео показати. Како су трошкови надмашили моје скромне залихе, помислио сам да би било добро основати

посебан буџет за набавку војне опреме. Ви, као председник, то можете да спроведете. Нису велике финансије у питању – ослањам се на импровизацију и чувено српско јунаштво. Друго, предложио бих да сазовемо један краћи састанак на коме бисмо извршили снимање ситуације, односно одредили ко од нас коме роду војске припада. После тога, утврдили бисмо режим даљег рада на започетом плану. Посебно бих препоручио извесне вежбе, које смо ми у нашој земљи примењивали у специјалним околностима, а које су успешно примењиване у току прве деценије овога века.

БОЖА: Како?

РУС: Дакле, списак наоружања и метод борбе. Развијање стратегије. Ја предлажем, познавајући вашу историју, метод ускочке борбе, а то значи: добро утврђење и брзи препади изван утврде.

БОЖА: Добро, добро Рус... Само ти крени на посао, лако ћемо ми за остало.

РУС: Но, коначно, мило ми је да се разумемо. Солидарност је један од најбитнијих фактора. Захваљујем на указаном поверењу. Довиђења

Божа блене за Русом. Рус иде до носача.

РУС: *(Носачу који је већ испразнио колица)*
Окрените.

Чује се завијање сирене патролних кола, шкрипа кочница и лупање врата. Кораци. Појављују се милиционери Предраг и Ненад. Воде Максу геометра у ланцима.

МАКСА: (*Показује)*
Ево, овде сам ритнуо секирче... Ево, ту сам се освестио... рекао сам себи: Шта уради, жив човече? Али, већ је било касно. А овако је било: Знате ви колор ТВ што ми је брат пратио из Немачке... Е, па ја њу јурим Граховском, па ондак, Шуматовачком, па ондак, скренем у Чубурску и тако дођем и у Дубљанску... Па, већ губим дах, а и одљутио се мало...Видим, глупо што је јурим и таман помислим да станем... Па, нек иде курва, кој' ће ми бог... Али, не да мени ђаво мира, него викнем СТОЈ! ... А она неће! Однак, викнем: СТОЈ! СТОЈ! СТОЈ! ... а она неће!

И тако налетим на неку каменчину, па се саплетем и паднем, а секира полете из руке и право на главу.

ПРЕДРАГ: Покажи то тамо!

МАКСА: Скини лисице, не могу да се размахнем.

НЕНАД: Ал' да не бежиш.

МАКСА: Их, да бежим. Ја сам своје давно побегао.

ПРЕДРАГ: Не може! Покажи с лисицама.

МАКСА: Па, ево, овако:
(Врати се неколико корака до краја сцене)
Ко, она трчи напред, а ја, већ, губим дах, али трчим... Дакле, ја већ трчим и губим дах... Овако...
(Потрчи)
Овако!...
(Претрчава сцену)
Овако...
(Враћа се и поново претрчи сцену у супротном правцу)
... овако...
(Нестане)

ПРЕДРАГ: *(Неко време гледа, затим, маша се за револвер)*
Стој! СТОЈ! СТОЈ! СТОЈ!
(Ненаду)
Трк' за њим!

Пуцају, трче и нестају. Божа и Анђа се погледају. Анђа уђе у кућу. Божа подигне новине.

АНЂА: (*Не види се)*
Шта то хоће Рус да зида?

БОЖА: Пусти Руса.

МАЛА: Мама, мама...

НАТА: А?

МАЛА: Као да ми се пиш – пиш, али није. Пробала сам.

АНЂА: *(Довикује)*
Је л' делује бели лук?

НАТА: А?

АНЂА: Бели лук?

НАТА: Да, бели лук.

Долази Паја. Полако се пење и седне крај Боже. Ћути.

АНЂА: Ето видиш.

НАТА: Сад' не могу да нужде.

БОЖА: Где си био?

ПАЈА: у општини.

БОЖА: И?

ПАЈА: Ништа.

ДРУГИ ЧИН

I СЦЕНА

Поподне, веранда. Глиша, Ната, Паја, Анђа и Божа седе окренути према службенику општине у тамном оделу. У првом плану сцене је табла на којој пише: РАДОВЕ ИЗВОДИ ГРАД. ПРЕДУЗЕЋЕ "РАДЕ НЕИМАР". Гомила коју је навукао Рус смањена је и већ се види део започетог утврђења. Паја, Глиша, Ната, Анђа са радозналошћу гледају у општинара. Божа је мрк и гледа у страну.

СЛУЖБЕНИК: Дакле, другови, пре него што пређемо на конкретан договор, желео бих да вам покажем станове. Постоје две варијанте.
(Извлачи планове и ставља их на сто)
Прво...
(Показује план)
насеље сунца, месеца и свежег ваздуха – Блок 74 – између Лазаревца и Младеновца – Ластин аутобус, свака три сата, пушење забрањено.
Друго...
(Показује други план)
Насеље Миријевски гај – неколико десетина километара од Звездаре. Станови су супер конфорни. На пример:
(Показује на Пају)
Колико ви, друже, имате квадрата?

ПАЈА: *(Намигне Глиши)*
Ја? Ја имам двадесет квадрата.

СЛУЖБЕНИК: Колико душа?

ПАЈА: *(Мангупски)*
Једну.

СЛУЖБЕНИК: Колика вам је породица?

ПАЈА: Петора.

СЛУЖБЕНИК: Дакле, двадесет квадрата вама следује, као носиоцу станарског права, по десет квадрата за сваку душу посебно. Што ће рећи: 20 + 10 + 10 +10 +10 = 60 м^2. У оквиру ове квадратуре, предвиђени су...
(Гледа у папир)
... већи двособан или солидан двоипособан.

ГЛИША: Ко, бре?

СЛУЖБЕНИК: Овај друг.

ПАЈА: Да није нека грешка?

СЛУЖБЕНИК: Станови су са централним грејањем, купатилом, плочицама, кухињом, терасом... све, све, све...

ГЛИША: А који спрат?

ПАЈА: Чекајте, друже... грешка је... ја имам тридесет и два квадрата...

СЛУЖБЕНИК: То ћемо комисијски да утврдимо... а што се тиче спрата... наши станови би били, од 23. до 34. спрата. То, већ, по избору. Лифт ради – постоји степениште.

ГЛИША: А ја?

АНЂА: Чекај, Глишо, видиш да човек нама говори... А је л' те друже, топла – хладна вода, санитарије... WC и тако?

СЛУЖБЕНИК: Све, све, све...

АНЂА: Ако убаците још тих дванаест квадрата и дете које очекујемо?

НАТА: Какво сад дете очекујете?

АНЂА: ... У том случају да ли можемо да добијемо четворособни?

СЛУЖБЕНИК: Све случајеве ћемо посебно, комисијски, да утврдимо. У том духу се доносе одлуке.

НАТА: Глишо, а ми? А ми?

ГЛИША: А ми? Друже, а ми?

СЛУЖБЕНИК: Колико квадрата, колико душа?

ГЛИША: Двадесет и шес'...

АНЂА: Где си наш'о оних шес'?

ГЛИША: Шта где?... А веранда? Дакле, двадесет шес', плус пет душа... плус две... све једнако седам.

СЛУЖБЕНИК: Дакле, вама следује четворособан стан од 96 м^2. Погледајте управо имам план вашег будућег стана.
(Извлачи и показује план)
Ово је једна соба, она је стакленим вратима спојена с овом која је погодна за дечју собу. Ту одмах је и купатило, WC одвојен. Друге две собе су посебне и имају своје

куптило, нешто мање и без каде и исто тако одвојен WC. Кухиња је већа и подељена на два функционална дела: радни део, с уграђеним фрижидером, електричним шпоретом, бојлером, судопером, столом за рад, итд, итд... Да напоменем да овај други део кухиње – трпезарија, поседује врата, са којих се иде на велику терасу која опкољава цео стан и садржи екстра 42 м^2, који нису бодовани и урачунати у стан.

ГЛИША: Ух! Бог те мазо!

АНЂА: Ако бисмо и ми добили четворособни, да ли би тераса била исто тако велика?

СЛУЖБЕНИК: Свакако.

НАТА: Глишо, нас је више – мора да буде већи!

ГЛИША: Чекајте, бре, људи! Човек није завршио.

СЛУЖБЕНИК: Погледајте боље... Овде су назначени тапети, по жељи које боје, колора... Исто важи и за плочице, WC шољу, лавабо, биде и каду. Дијапазони боја које можете да бирате, од ружичастог, преко розе, до плавкасто-сивкастог.

НАТА: Глишо! Тражи беж! Беж плочице!

АНЂА: Плавкасто-сивкасте, Пајо.

ПАЈА: Чекајте, жене...

ГЛИША: Пајо! Божо!... Упаде нам секира у мед! Божо, Божо, шта ти је...?

БОЖА: (*Отпљуне преко терасе и окрене главу – не учествује у њиховој срећи)*

ПАЈА: Пусти Божу... Него, Глишо, морамо нешто да се договоримо.

ГЛИША: Шта има да се договоримо, видиш да нам пада, пада...

НАТА: Друже, је л' може мало да се пригвири у тај план?

СЛУЖБЕНИК: Изволите.

Сви нагрну да гледају план. За то време службеник из ташне извлачи обвезнице.

НАТА: Види, Анђо, купатило.

ПАЈА: То је тераса.

ГЛИША: Није, него излаз на терасу – видиш ово дрво.

АНЂА: Што је лепо... шта је ово?

ГЛИША: Ту ћу ја да спавам, а жена овамо...

СЛУЖБЕНИК: Другови, само бих вас замолио још мало за тишину.

НАТА: Питај, друга, је л' ово купатило?

ГЛИША: Које?

ПАЈА: Шта сте сад запели, видиш да човек хоће да говори!

СЛУЖБЕНИК: Као што сте вероватно обавештени, другови, за овај мамутски подухват, везивање наша два древна и значајна града, ангажоване су максималне снаге, у исто време, поред додељеног новца, одлучено је да се распише и зајам у коме би учествовали сви... а наравно и они којих се директно, као што сте ви, тиче...

БОЖА: *(Пљуне преко терасе)*
Е, ту сам те чек'о!

ГЛИША: Какав зајам?

БОЖА: Знао сам одма'! Јадац!

АНЂА: Пајо, кажи Божи да не гунђа.

ПАЈА: Чекајмо људи, друг није завршио!

СЛУЖБЕНИК: Другови, надам се да се разумемо, деликатност ваше ситуације...

АНЂА: Сигурно, сигурно...

ПАЈА: Ћути, Анђо! Шта се стално истрчаваш, к'о ждребе пред руду.

СЛУЖБЕНИК: Ви морате послужити као пример и први уложити своје прилоге за овај изузетно важан и користан подухват... Јер, као што видите, потрудили смо се да у оквиру овог пројекта решимо проблеме који су се годинама гомилали у нашој општини и тако...

ПАЈА: Колико?

БОЖА: *(Церека се)*

ПАЈА: Шта се смејеш?

БОЖА: 'Де баш тебе да дирну у џеп?

ПАЈА: Ти да ћутиш, ја сам увек давао за народ и државу и даваћу увек! Питај Анђу, ако не верујеш!

БОЖА: *(Запали цигарету)*
Баш ми је забавно.

ПАЈА: Не обраћај пажњу на њега, друг...

СЛУЖБЕНИК: Ево, овако... Овде су обвезнице, можете да погледате како изгледају, по уплати суме, ово се добија као залог за новац који сте уложили...

АНЂА: Питај на колико година?

ПАЈА: *(Чешка се по глави)*
Није то важно сада.

ГЛИША: На колико година?

СЛУЖБЕНИК: Десет.

НАТА: (*Хукне)*
Па, колико, Глишо?

СЛУЖБЕНИК: Шта колико?

ГЛИША: Мисли, колико...

СЛУЖБЕНИК: Од двадесет...

ПАЈА: Максимално?

СЛУЖБЕНИК: До сто!

НАТА: Укупно?

СЛУЖБЕНИК: Укупно месечно!

Пауза. Свако за себе ћути.

СЛУЖБЕНИК: (*Хоће да прекине паузу, накашље се, али Паја га предухитри)*

ПАЈА: Донеси, Анђо, тридесет и пет, да дамо човеку.

ГЛИША: *(Погледа у Нату)*
Донеси и ти.

ПАЈА: Ипак, четрдесет и пет, Анђо.

ГЛИША: Нато, педесет!

НАТА: Четрдесет и пет, Глишо!

ПАЈА: Седамдесет, Анђо.

ГЛИША: *(Гледа у Нату – она ћути)*
Седамдесет, Нато!

НАТА: Јух!

ГЛИША: Шта јухћеш! Донеси!

ПАЈА: Анђо, донеси сто тридесет! Да лепо одмах уплатимо!

ГЛИША: Нато, донеси двеста, одмах две рате да скрпимо!

ПАЈА: Глишо, рођени... дај руку и нек' буде триста! Је л' важи?

ГЛИША: (*Тресну руком у Пајину руку)*
Четири стотине!

ПАЈА: Дај паре и скувај кафу, жено!

СЛУЖБЕНИК: *(Изненађен је и скрива поглед у обвезницама)*

ПАЈА: (*Победоносно и олакшан – обраћа се службенику)*
Само реците на колико месеци?

СЛУЖБЕНИК: Предвиђено је три године, али знате како је то код нас...

ПАЈА: Добро, добро... ја само онако. Анђо, брже с тим парама...

АНЂА: Морам да вадим... Откривам...

ПАЈА: Па, дабоме...

СЛУЖБЕНИК: Док она не донесе, ви потпишите овде...

Чује се бука одваљивања патоса.

СЛУЖБЕНИК: И овде...

АНЂА: Пајо, ја не могу сама!

ГЛИША: Дај и мени да потпишем.

Ната се враћа и шапуће нешто Глиши. Глиша узме од ње новац и стави на сто. Затим се нагне до ципеле и изује је. Из поставе извади новац. Преброји новац. Скине каиш, па из каиша извуче још... Паја је у међувремену ушао у кућу. Анђа је изашла и стала на врата, у соби се чује како Паја откива патос.

АНЂА: *(Смешка се лукаво)*
Деца се играју.

Глиша исплаћује службенику новац, броје два пута. Долази Паја са чекићем и новцем, стане код службеника и чека да Глиша исплати. Предаје новац.

СЛУЖБЕНИК: А ви, друже?
(Божи)

БОЖА: Дај папир.

СЛУЖБЕНИК: Нисте рекли колико желите да уплатите.

Божа скочи и дохвати обвезнице. Цепа.

БОЖА: *(Показује на исцепкан папир)*
Није богзна шта, али добар је за WC.

ГЛИША: Шта то радиш Божо?

АНЂА: Не дај, Пајо.

СЛУЖБЕНИК: Шта то радите, друже?

БОЖА: Пајо! Реци господину да се удаљи!

ПАЈА: Чекај, Божо... знам како ти је, самац... па треба човеку... био сам и ја у твојим годинама... Ево, друже, ја ћу да дам двеста за друга Божу.

БОЖА: Пајо! Склони друга!

ГЛИША: Шта ти је Божо? Уразуми се!

БОЖА: Нашли мене мангупи да фарбају. Мене? Платили да иде около и лаже. Да отима сиротињи! Нема леба код Боже глодача! Нема! Ту сте побркали лончиће! Ево ви га на!

ПАЈА: Стани, Божо!

ГЛИША: Божо, најмилији, чекај мало. Пајо, све ће да нам поквари.

БОЖА: Друг! Разилази се!

АНЂА: Чекај, Божо! Људи смо!

ПАЈА: Друже, може једна кафица?

НАТА: Ја... Ја ћу да је скувам.

БОЖА: Ма људи, шта сте се помамили? Ко ће вама да поклони буџинске станове? Овај овде? Ма, немојте ме зезати!

АНЂА: Слушај ти, Божо, ако ти ми сметамо, ти иди... шта сад ту попујеш?... Иди... Шта ћеш нам такав?

СЛУЖБЕНИК: Другови, да бисмо сузбили све несугласице, показаћу вам моје овлашћење и моје папире. Из њих ћете видети колико озбиљности и ауторитета стоји у целом пројекту. Ја ништа не кријем.

ПАЈА: Људи, немојмо сумњати и долазити у незгодне ситуације... Види се да је човек поштен.

БОЖА: Опет сиротињи мажу очи!

ПАЈА: Чекај, бре, Божо... Друже, може једна кафица?

БОЖА: Не лепим се ја на тај пекмез! Све има неко да вам поклања фрижидер! Још и киријy да не плаћате?

СЛУЖБЕНИК: Можете да ми не верујете, другови, али и с киријом је све регулисано. Ви нећете плаћати комерцијалну киријy – него споразумно, према приходима и члановима домаћинства!

НАТА: Како, како?

ГЛИША: Лако ћемо и то, Нато – шути!

АНЂА: Колико вас има... биће и бесплатно.

ГЛИША: Ја увек плаћам своје!

ПАЈА: Не замећи се, Анђо!

НАТА: Кад се људски станује, ред је да се и људски плаћа. Сан су ми беж плочице... све има да буде беж!

БОЖА: Ма, људи! Ко ће вама да дâ буџинске станове? Ко? Не ватај се за биде! Какав биде беж боје? Немојте бити луди!

ПАЈА: Али, има друг написмено!

БОЖА: Пусти ти то написмено. Хоће да нас раселе из Београда у неке чатрље и конзерве! Какав биде! Је л' добили биде ови из Орловића Павла?

ГЛИША: Је л' слободно, друже, да покажемо другу шта пише?

СЛУЖБЕНИК: Само изволите. Наша општина је решила, потпомогнута неким друштвеним организацијама на нивоу републике, да раскрсти са свим социјалним проблемима. Ово је само делић те акције.

БОЖА: Да нас протераш из општине?

ГЛИША: Немој бити поган, Божо!

БОЖА: Шта поган? Ко поган? Никад није било овако нешто. Увек прељу сиротињу! Не идем ја нигде са Чубуре! Нигде! Нигде! Какав Гај? Какви бакрачи?

Божа, у бесу, дохвати планове са стола, хоће и све остало, али Глиша и Паја скачу.

БОЖА: Неће мени они...

ГЛИША: Не цепај то другу!

ПАЈА: Немој, Божо, љубим те к'о брата! Немој!

БОЖА: Није Божа будала! Није Божа буздован! Неће мене нико да пређе! Неће!

ГЛИША: Пусти мој четворособни... Пусти, Божо, мамицу ти милу!

БОЖА: Остави ме, иначе кољем гркљане!

ГЛИША: Знао сам ја да ће мене гвиранти да упропасте!

НАТА: Цепа! Цепа! Ухвати га!

АНЂА: Пази, Пајо, шрафцигер!

БОЖА: Све ћу да вас покољем кад сте будале!

ГЛИША: Нато! Брзо курблу!

НАТА: Држи га! Држи га... Потамнео је у очима!

СЛУЖБЕНИК: Полако, другови! Станите!

БОЖА: Са' ћу ја теби једну брзо!

ГЛИША: Пајо! Одоздо! Одоздо!... Не дај да дирне човека!

Службеник се убрзано пакује.

БОЖА: Јаој! Пајо! Животињо!

ПАЈА: Побенавио је! Глишо, не пуштај!

ГЛИША: Нато! Нато! Где је та курбла!

Службеник се провлачи између њих и бежи. Туча траје и не зна се ко кога бије.

БОЖА: Све има да му објасним! Мене хоће да зезну! Не... не... Не уједај курво! Глишо! Убићу те!

ПАЈА: Не пуштај га, Глишо!

ГЛИША: Не пуштај га, Пајо!

АНЂА: *(Са стране убаци шрафцигер)*
Пајо! Пајо! Шрафцигер! Уболи га! Не дај четворособни!

БОЖА: Јаој, Глишо, зар опет у бутину?

ГЛИША: Ти ћеш мени децу да уништиш? Ти? У влагу да ми спавају! На зиму у WC ноћу да иду? Ево ти га, на... Нисам ни ја децу на улици нашао! Мучио сам се ја ту... Мучио!

ЉУБА: (*Дотрчи узбуђен, ови се туку. Љуба је узбуђен и као да не примећује тучу. Он се нагиње и покушава да контактира с Божом)*
Божо, брате! Најслађи мој! Одмах сам пратио телеграм брату и сеји.

БОЖА: Помагај, побратиме!

ЉУБА: Пустите ми побратима! Људи, шта је ово? Шта је? Пусти га!

ГЛИША: Мени четворособан? Мени децу да упропастиш.

ЉУБА: Пусти ми прикана? Људи, шта вам је? Зубе има неком да ишчупам, само ако се наљутим!

ПАЈА: Бежи Љубо, не петљај се!

ГЛИША: Ево и теби један шрафцигер...

ЉУБА: *(Оборен је)*
Божо! Долазе комплет! Да нас буде више!

БОЖА: Гурни Пају! Тура ми прсте у очи!

ЉУБА: Барем, седмособни или два троипособна.

БОЖА: Јаој, Пајо, зар опет у очи?

ЉУБА: Чувај дупе... Дупе, Божо!

БОЖА: Јаој, Глишо!

ПАЈА: Крв!

ГЛИША: Где?

ЉУБА: Станите, бре, да помогнемо човеку!

БОЖА: Некоме ћу матер малооо!

ГЛИША: Јаој, Пајо, што га пусти?

БОЖА: (*Обновљеном снагом разбаца све около и устреми се на Глишу. Бије га)*

ГЛИША: Пајо! Пајо!

ПАЈА: *(Очајно трчкара)*
Пролио сам туђу крв! Убио сам!

ЉУБА: *(Удара Пају)*
Мога побратима да убијеш?

Долази Рус с кучетом.

ГЛИША: Помагај Рус!

РУС: Господо! Да ли вам је потребна милиција?

БОЖА: Крше одредбе кућног савета!

РУС: Хоће црвене да пусте?

ГЛИША: Милиција! Милиција!

НАТА: Милиција! Милиција!

АНЂА: Милиција! Милиција!

БОЖА: Шта се дерете, кад га више не бијем?

Божа се скљока и ухвати руком за бутину.

БОЖА: Јаој, што боли.

РУС: Ипак, ако вам је потребна милиција...

ЉУБА: Стани, Рус! Каква милиција?

РУС: Мирнодопско рањавање спада под службу милиције.

БОЖА: Лакше рањавање не спада нигде. Што, Глишо, опет у бутину?

ГЛИША: Јаој, јаој... само дирни у четворособни.

Ната скупља исцепкане делове плана, помаже Глиши да уђу у кућу. Залупе врата.

БОЖА: Какав сте то народ? Ја вас браним, а ви мени тако?

ПАЈА: *(Улази одлучно у кућу, стане на вратима)*
Брани своје дупе...

АНЂА: А не нас!

Залупе врата.

РУС: С које је стране непријатељ покушао јуриш?

БОЖА: С гуза.

ЉУБА: Божо! Сутра стиже камион.

БОЖА: Јаој, боли.

ЉУБА: Она моја сад' нашла да побегне? Него слушај, Божо, мора да нам упали! Десет да нас буде! Осмособни из цуга добијамо!

БОЖА: Шта то причаш, Љубо?

РУС: О чему је реч? Треба вам помоћ?

ЉУБА: Само још жену да пронађем.

РУС: Нешто се чудно догодило?
(Цима џепто и одлази)
Не разумем много ваш темперамент.

ЉУБА: Види, Божо! Ми као подстанари! Буразер има лову... Има, барем, три цигле да ти пљуне! Само за пристанак... После не мораш ни да бројиш. Све ће да дâ... Само да станује у Београд.

БОЖА: Иди, Љубо! Иди!

ЉУБА: После мењамо за три трособна. Један за тебе, један за мене, један за брата и сеју.

БОЖА: Доста!

ЉУБА: Само да знаш, лова није у питању. Нећу да причам – то ћеш да видиш!

БОЖА: Бежи, немам још снаге и тебе да бијем.

ЉУБА: Зашто да ме бијеш? Јутрос сам био у општини! Својим очима видео! Оволики плакат! Обавештење о акцији! А, ево, донео сам и проспекте... Види, види... Само постељину што не дају... Види, Божо!

БОЖА: Опет ми пада мрак на очи.

ЉУБА: Божо, освести се, силан народ се скупио пред општином, још ће да нас претекну?

ПАЈА: *(Нагло излази)*
Где, бре?

ЉУБА: У холу, испред, на спрату... Свуда...

ПАЈА: Анђо! Одох!

БОЖА: Пајо! Пајо! Стани!

АНЂА: *(Трчи за Пајом. Божи)*
Пу! Ђаво те однео!

ГЛИША: (*Истрчава за њима)*

ЉУБА: Не буди луд, човече, морамо брзо да мувамо!

БОЖА: *(Гурне Љубу и устане)*
Јебо те бог блесави! Иди кући! Шта си ми се закачио? Што ми узурпираш комшилук?
(*Гура га)*
Бегај! Бегај!

ЉУБА: Али, Божо, истина је... Оволико обавештење!

БОЖА: Марш!

ЉУБА: Проспекти!... Ево и таблу су већ заболи! Види колика је! Већ изводе!

БОЖА: Шта изводе? Шта? Бежи! Бегај!
(Руши таблу)
Моје дупе изводе! Дупе моје!
(Гази таблу)

II СЦЕНА

Прошло је подне. Прошао је један дан од претходне сцене. Све би било мирно да није несносне буке градилишта, посебно багера који у непосредној близини брује. Паја на веранди пакује – увија стакларију у новине и слуша у дрвени сандук. У предњем делу сцене су видни знаци градилишта. Наслагане каменице, џакови и земља.

ПАЈА: Анђо! Где је онај стари сервис за кафу?

АНЂА: А?

НАТА: (*Дође до чесме с кантом, пушта воду да бубоња у канту)*
Кад би хтели малко да стану... Само деца да се смире.

ПАЈА: Ћути ти. Док раде, значи: добро је! Анђо! Где је сервис?

АНЂА: А? Гласније, не чујем.

НАТА: Кад' ће да се избавимо?

АНЂА: *(Излази напоље)*
Где овај нађе преко главе да ми брује! Интервениши, Пајо!

ГЛИША: (*Излази напоље)*
Шта да интервенише? Само пробај...

ПАЈА: Питам те лепо... Где је она сервис...?

АНЂА: Немој још њега... Требаће нам.

ПАЈА: Све има да спакујем! Ништа нећу после да мислим!

АНЂА: Рано је, Пајо! Из чега ће да се хранимо и појимо?

ПАЈА: Из шерпе! Дај и сервис за ракију и тањириће из ормана.

Долази Носач с колицима и на њима велики салонски орман.

ПАЈА: Глишо, је л' се и ти пакујеш?

ГЛИША: Орман!

АНЂА: Пајо! Стигао нам орман!

НАТА: Није, није... Нама је стигао! Нама, Глишо!

НОСАЧ: Ово је за господина таксисту.

АНЂА: Је си ли сигуран?

НОСАЧ: Знам ја и за ваш... Не брините.

ГЛИША: Је л' стигао? Ух, добро је.

НАТА: (*Обилази око ормана)*
Много леп орман? Је л' да? Анђо? Је л' леп?

ГЛИША: 'Ајд полако да скидамо.

Носач одвезује орман.

ПАЈА: Чекај, чекај, заједно ћемо.
(Анђи)
Пљунути наш.

АНЂА: Наш има две фиоке екстра.

ПАЈА: 'Оћеш да частиш за орман?

ГЛИША: Чекај да ми стигне када за купатило, па, ондак.

НАТА: Када, беж боје. Много леп орман.

ГЛИША: Нека, пусти Пајо. Сам ћу ја то... Пусти.

АНЂА: Како ће човек сам. Помози Пајо. Он ће после теби.

Ната милује орман. Носач, Паја и Глиша распоређују се за ношење.

ГЛИША: ’Ајмо полако!

ПАЈА: (*Покушавају да помере велики орман с колица)*
Што се тиче потврде обе женске има да добију потврде за близанце... Два спрата су већ наша.

ГЛИША: При’вати то Пајо, јаче!... Полако људи! Није ово Алајбегова слама.

Носач и Глиша су на једној страни – Паја сам на другој.

АНЂА: Лепши онај с две фиоке екстра.

НАТА: Овај је једноставнији.

ГЛИША: ’Ајд сад! А ти, Пајо, пази шта радиш! Све се може кад се хоће, а камо ли два спрата.

ПАЈА: Море, не брини! Полако људи... Испустићу... Испустићу... Испуштам!

ГЛИША: О, бога ти пољубим! Шта се тураш кад не можеш!

ПАЈА: (*Испушта орман)*
Јаој!
(*Испустио је. Ухвати се за ногу и скакуће. Анђа му притрчи и помаже)*
Ништа, ништа... Само моја нога!

ГЛИША: Е, бога ти килавог. Оде нога од ормана! Нато, при’вати ногу.

ПАЈА: (*Покушава да стане)*
Добро, де, закуцаћемо.

АНЂА: Овај мој није за ормане! Ја ћу да вам помогнем! ’Ајде! ’Ајде!

ГЛИША: Чекај Анђо. да станем ту крај тебе... А њих двојица тамо! ’Ајд сад, полако!

ПАЈА: *(Брекће)*
Тешко, бре, ово!

ГЛИША: Нато, узимај ту ногу и трчи напред! Отварај врата! Брзо!

НАТА: Много леп орман! Много! Анђо, је л’ леп?

АНЂА: Па, није баш неки. Има један бољи за триста хиљада. Тај би вам добро дошао у трпезарију.

НАТА: Мени овај леп и прелеп.

ГЛИША: Отвори та врата, место што заговараш!

Ната отвори врата. Гурају се и отиру орман о врата. Улазе у кућу и више се не виде.

НАТА: Кад ће каца да стигне?

ГЛИША: *(Не види се)*
Полако људи! Полако! Обисте ми орман. Полако Шлајм. Полако, 'бем ти сунце!

Чује се тресак.

ГЛИША: Оде и друга нога. Нато, мећи за кафу. 'ајде сада до зида, још мало... још, још... тако! Добро је!

ПАЈА: Дигни мало... ову ногу да заглавим.

АНЂА: А овај са две фиоке екстра има и ову полицу за сервис већу. Некако веће стакло. Очитије.

ГЛИША: *(Носачу)*
Колико сам теби дужан?

НОСАЧ: Колико даш?

ГЛИША: Је л' доста скупштина?

НОСАЧ: Још браон, па да не причамо више!

ГЛИША: На!

НОСАЧ: (*Излази напоље, видимо га)*
У здравље, господин Поповић, а за тебе господин Шмајл, одма' стиже.

НАТА: Много леп орман.

ГЛИША: Пајо! Сетио сам се!

АНЂА: Има к'о бог да вам легне у трпезарију.

ПАЈА: Нешто је крива и ова друга нога.

ГЛИША: Пајо! Срушићемо кров!

АНЂА: Што да трпаш у спаваћу кад имаш трпезарију.

ГЛИША: Лепо. Трошна кућа – не може да издржи ово.

НАТА: Трпезарија је трпезарија, а спаваћа спаваћа.

ПАЈА: И?

ГЛИША: Кров доле, па у општину. Другови, так'а и так'а ствар... Одмах сељење! Одмах у комфор.

АНЂА: Мислила сам у трпезарију, па изложиш сервисе у витрину.

ПАЈА: Анђо! Је л' чујеш шта ти човек говори?

АНЂА: Шта?

Појаве се милиционери Предраг и Ненад. Гегају се и осврћу пред капијом.

ПАЈА: Каже да срушимо цео кров, па онда одемо лепо у општину и кажемо: таква и таква ствар, другови... Не може више да се живи и да одмах добијемо те станове да не чекамо идућу среду.

НАТА: Паметан ми муж.

Предраг подиже срушену таблу. Ненад дохвати каменицу и укуцава.

АНЂА: Па шта чекате! 'Ајде!

ПАЈА: *(Приквири)*
Види ово!

ГЛИША: *(Нагне се на прозор)*
Милиција.

Сви се нагли кроз прозор.

АНЂА: Шта ће они сада?

Глиша изађе пред врата. Стане домаћински. Паја настави до своје терасе. Попне се горе и гледа у браћу.

ПАЈА: Добар да, желим.

ПРЕДРАГ: *(Такне капу и погледа у Ненада. Затим, по немом договору, лењо улазе у двориште)*

НЕНАД: *(Трља браду и прави психолошку паузу)*
Ко је овде газда?

ПАЈА: Нема овде газде.

НЕНАД: *(Прави паузу)*
А ко је овде председник?

ПАЈА: Какав председник?

АНЂА: (*Стаје уз мужа)*
Божа! Само, сад је на послу.

ПРЕДРАГ: *(Препад)*
А потпредседник?

АНЂА: Нема ни њега. Ја сам члан.

ПРЕДРАГ: Аха.
(*Погледа Ненада и психолошка пауза)*

ГЛИША: Па...

НЕНАД: *(Психолошки препад)*
Ти си срушио ону таблу?

ГЛИША: *(Запањен)*
Ја?

ПРЕДРАГ: *(Супериоран у својој предности)*
Буниш се против прогреса?

АНЂА: Није он, Божа је!

ПАЈА: Божа! Божа!

ГЛИША: Па, јесте Божа... Случајно, онако пијан.

НЕНАД: Аха.

ПАЈА: Другови, хоћете ли једну кафу?

ПРЕДРАГ: Је ли ти то мени мито?

ПАЈА: Не, друже, само кафу.

НЕНАД: (*Гледа у Предрага и прави психолошку паузу)*
Може, онда!

ПАЈА: Анђо! Кафе!

ПРЕДРАГ: А нећете да се селите?

ГЛИША: Ко?

НЕНАД: Шта се правиш луд? Све знамо!

ГЛИША: Хоћемо! Ја купио нове ствари.

НЕНАД: А ти?

ПАЈА: Ја? Другови, па ја морам одмах! Кров ми је срушен! Све сам спаковао.

АНЂА: (*Враћа се из стана где је вероватно ставила за кафу)*
То онај Божа и Рус!

ПРЕДРАГ: А ти?

АЊА: Мени како муж нареди.

НЕНАД: А где је та кафа?

ПРЕДРАГ: Обе да буду горче и јаче!

НЕНАД: А где да нађемо тог Божу и тог Руса?

ПАЈА: Божа је на пос'о, а Рус шета кера.

ПРЕДРАГ: А ко је срушио таблу?

Сви ћуте. Пауза.

НЕНАД: Значи, опет Божа и Рус.

ГЛИША: Оно, што јес', јес'... Али Рус није!

НЕНАД: Значи, Божа!

ПРЕДРАГ: А ко је физички напао представника општине? Ко му је претио секиром?

Сви ћуте.

НЕНАД: *(Препад)*
Ти.
(Показује на Глишу)

ГЛИША: Мајка да ми на месту умре ако сам ја.

АЊА: Божа.

ПАЈА: Анђо! Шта је с том кафом?

НЕНАД: *(После паузе)*
А где је тај деликвент?

АЊА: Сигурно се задржао код лекара за боловање! Ал са'ће! Само што није.

ПАЈА: Ћути мало, Анђо!

АЊА: Нећу да ћутим! Што да страдаш место другог! Венеш на робији.

НАТА: (*Полако излази из стана и пење се на терасу с послужавником на коме се пуше кафе)*
Ево, ево... За нов орман.

ГЛИША: Мећи прво пред другове.

НЕНАД: Мени ту са парама.

НАТА: Ево, ево, извол'те.

ПАЈА: Анђо! Обустави кафу.

АНЂА: Што?

ПАЈА: Обустави!

Долази Божа. Ната дели кафе. Божа мрко гледа и одлучно креће у свој стан. Сви су зањутали.

НЕНАД: Јеси ли ти тај?

БОЖА: *(Ћути, откључава врата)*

ПРЕДРАГ: Одговарај.

БОЖА: Шта?

НЕНАД: Јеси ли ти тај?

БОЖА: Који?

НЕНАД: Божа.

БОЖА: Ја сам Божа.

ПРЕДРАГ: Долази овамо!

БОЖА: Морам алат да оставим.

НЕНАД: Претреси га, Предраже! Опасно изгледа!

БОЖА: Зашто?

ПРЕДРАГ: *(Ненаду)*
Нема ништа, само алат.

НЕНАД: А шрафцигер?

ПРЕДРАГ: Два.

НЕНАД: Дај га овамо.

БОЖА: *(Ненаду)*
Добро, кад кажеш.
(Предрагу)
Могу ја и сам, нисам богаљ.

ПРЕДРАГ: Да му ставим лисице?

НЕНАД: Ц!

АНЂА: (*Донесе две кафе)*
Ја, ипак, скувала горче.

НЕНАД: Ја л' сигурно горче? Немој да буде да нису!

Пауза.

ПРЕДРАГ: *(Божи)*
Седи!

БОЖА: Ја ту не седим.

НЕНАД: Како хоће.

БОЖА: (*Отпљуне преко терасе, остали срчу кафу и не гледају у њега)*

НЕНАД: Одма да се види ко је деликвент.

ПРЕДРАГ: Добра је, горка је!

БОЖА: *(Поново пљуне)*

НЕНАД: Баш си, бре, дегутантан.

БОЖА: Откад' се у Блаце пије горка кафа?

НЕНАД: Откад' сам се ја родио.

БОЖА: Онда сигурно.

ПРЕДРАГ: Приводимо га?

НЕНАД: Само кафу да попијем.

ПРЕДРАГ: *(Божи)*
А одакле ти знаш за Блаце?

БОЖА: Не улази у привате?

НЕНАД: Лепо те пита човек.

БОЖА: *(Предрагу)*
Ниси ти баш из Блаца, ти си из Куца.

ПРЕДРАГ: Јес' вала!

БОЖА: Отац Драгољуб.

ПРЕДРАГ: Јесте.

НЕНАД: Ово неки провокатор.

БОЖА: Деда Добромир!

ПРЕДРАГ: А ово ми је брат, Ненад!

БОЖА: *(Климне главом)*
Много ти дрчан тај брат. Мисли ако има већи чин, може и бога за браду да ухвати?

НЕНАД: *(Посматра Божу, проницљива пауза)*
А који си ти?

БОЖА: Таква нам нарав! Мора брат на брата па то ти је!

ПРЕДРАГ: Како?

БОЖА: Пусти, немој ништа да се обазиреш! Крив сам! Ево, нека ми Предраг стави лисице! Ево, не буним се! Не бежим! Не опирем се! Лично Предраг нека ме хапси! Ове курве ће вам бити сведоци!

ПРЕДРАГ: А да ниси ти онај врљави Божа?

БОЖА: Ц! Ево, миран сам!

НЕНАД: Видиш да човек има оба ока.

ПРЕДРАГ: Онда си ти онај Божа стаклар?

НЕНАД: Тај је умро.

ПРЕДРАГ: Ма, који си ти?

БОЖА: Не дајем изјаве. Само пред судијом причам!

ПРЕДРАГ: Пу, какав си ти човек!

БОЖА: Деликвент, како моја браћа кажу.

Божа пљуне, пауза.

НЕНАД: Како браћа?

БОЖА: Шта сте засели? Мито на дужности? Зна овај Паја пос'о! Милицију подмићује!

ПРЕДРАГ: Па, да!
(Лупи се по челу)
Леб' ти пољубим! Божа Јоксимовић! Од стрица нам, Ненаде!

ГЛИША: Е, нека је са срећом!

ПАЈА: 'Ајде да залијемо!

БОЖА: Не. Ја сам деликвент! Све признајем. Сведоци ме терете.

ПАЈА: Анђо! Од сада до увече Божа части!

БОЖА: 'Ајде, 'ајде, водите ме.

ПАЈА: Можда да почнемо са шампањцем! Руски?

ПРЕДРАГ: Је л' може вињак?

НЕНАД: Боље ти је шампањац! Витамини!

БОЖА: Све признајем... И шрафцигер, и оно...

НЕНАД: (*Лупа Божу од срећe)*
Е, Божо, Божо... Седи, бре...

БОЖА: Ове руке да забравите? Е, буразери, буразери...

ПРЕДРАГ: Ако хоћеш, можемо и да те ухапсимо... Само кажи буразеру, све има да урадимо... Гала да се проведеш с нама...

НЕНАД: Газда, нема Божа ништа да плаћа... Све на мој рачун!

БОЖА: Овај, Ненад, много млад. Навалио к'о сивоња! Само гледам.

ПРЕДРАГ: Што би рекли у Куце? Браћа се поклала!

БОЖА: А, мене браћа поклала. Дај да пијемо!

ПРЕДРАГ: (*Анђа доноси шампањац)*
Е, Божо, Божо...

БОЖА: Мене у 'апс? Мене?

ПРЕДРАГ: Ма, није... Него стигла жалба из предузећа "Раде Неимар", па жалба из општине Врачар...

БОЖА: И баш мене?

НЕНАД: Ови нам рекли.

БОЖА: *(Окрене се Глиши и Паји)*
Пу, мајку вам цинкарошку!

ПАЈА: Нисам ја, богами.

ГЛИША: Нисам ни ја, Божо, брате.

БОЖА: Моје дупе нисте!

ПРЕДРАГ: Пусти, сад то!

БОЖА: Видиш, Глишо, ове моје буразере? Видиш? 'Ћеш још да бодеш шрафцигером? А?

ПАЈА: Шалио се он...

БОЖА: А сад, шалио... Је л' се и ти шалиш кад држиш непријављен објект? А?

НЕНАД: Добар овај шампањац?

БОЖА: Побићу вас! Све има да вас побијем и после похапсим! Само мигнем и одосте сви на робију! Сви!

НЕНАД: Стани, бре, Божо! Стани! Нису људи криви. Ми смо то по њуху.

ПРЕДРАГ: (*После паузе)*
Него, чујем да нећете да се селите?

БОЖА: Нећемо!

НЕНАД: Што?

БОЖА: Шта ћу ја тамо? Лепо мени и овде. Седи 'ди си... Шта ћу ја у голубарнике?

ПРЕДРАГ: Ово, озбиљно, Божо! Изгледа да се мора.

БОЖА: Мора само да се умре.

ПАЈА: Божо, брате, мора се. Ред је и нама секира у мед... Ја морам, одмах морам...

БОЖА: Ћути ту!

ГЛИША: Али, Божо, где ће човек с децом... А тамо зврје два спрата, конфорна, за мене и њега... Терасе, деца да се јуре по сунцу... Лако је теби, самцу, да лајеш! А ми?

БОЖА: Шта вам фали? Шта фали овом дворшту? Сунце к'о сунце.

ПАЈА: Божо, да се оконфоримо, на тако велику терасу и више столова има да ставим.

БОЖА: Шта је сад? Јесмо ли дискутовали? Јесмо ли донели пуноважне одлуке? Јесмо! Шта сад хоћете?

НЕНАД: Види што нам је буразер.

ПРЕДРАГ: Види се да је од наших.

БОЖА: *(Буразерима)*
Пишају уз ветар.

НЕНАД: А леп вам крај...

БОЖА: Чубура? К'о бог!

НЕНАД: Али мора се, Божо! Хоће људи да зидају вијадукт!

БОЖА: Нек' зидају, ја се одавде не селим! Не треба мени голуб на грани! То је одлука кућног савета!

ПРЕДРАГ: Сила си Божо!

НЕНАД: Стварно се огрешисмо о буразера.

ГЛИША: Можемо ми и да преиначимо, онако већински, референдумом, па и да сменимо...

БОЖА: Само пробајте!

ПАЈА: Уосталом, ја сам дао паре и у општини сам потписао.

БОЖА: Шта си потписао?

ГЛИША: И ја! И купио сам нове ствари.

БОЖА: Шта сте потписали?

НЕНАД: Сила је...

БОЖА: Ја нисам ништа потписао и ништа купио! Не селим се.

ГЛИША: Потписаћеш.

БОЖА: Немој да се задеваш, Глишо!

Долази Носач са орманом.

БОЖА: Нисам ја дете па да верујем у бајке! Пусти ти то!

ГЛИША: Истина је, Божо, сви знају да је истина!

ПАЈА: Проверено и гарантовано! Можда се већ сутра селимо, ако мало погурамо ствар.

БОЖА: Пајо, стани, размисли... онако паметно, ко ће теби да дâ четвоpособни? Ко? Зашто?

ПАЈА: Ја ћу да погурам и већ сам сутра у четвоpособном.

БОЖА: Ма који четвоpособни?

НОСАЧ: Фосподин Шмајл!
(Одвезује орман)

ПАЈА: А?

НОСАЧ: Орман.

АНЂА: *(Појури раздраган)*
Јух! Јух! Пајо! Има две фиоке екстра. Што је леп! Настасија! Нато!

БОЖА: Шта је то, Пајо?

ПРЕДРАГ: Много леп... Само ово је за новоградњу!

БОЖА: Ух, ала сте наивни! Полакомили се на пекмез!

ПАЈА: *(Обиграва око ормана)*
'Оћемо ли, Анђо?

АНЂА: Мало ми је огребан ту позади.

ПАЈА: Глишо.

ГЛИША: Пљунут наш!

НАТА: Па, и јесте. Ове фиоке, неупадљиве.

БОЖА: Ја мислио живим с паметним људима.

ПАЈА: Кажи ти шта хоћеш, али ми смо потписали и средили, 'ајд полако.

БОЖА: Будале.

ГЛИША: Чекај да се договоримо. Ко ће овде, а ко тамо?

ПРЕДРАГ: 'Ајмо, Ненаде, да помогнемо људима. Срамота да цимају жене.

НЕНАД: *(Наврне чашу)*
Много леп шампањац.
(Устаје и одлази до ормана)

ПАЈА: *(Предрагу)*
Јесте да ти је буразер, али луд је! Неће рај!

БОЖА: Не корумпирај ми браћу!

Чује се звук камиона – долази – стане – лупање вратима – сирена. Запаљурен и у шрку долази Љуба.

ГЛИША: 'Ајде да дижемо!

ПРЕДРАГ: Тешко ово!

ЉУБА: Шта је то, људи? Шта сте закрчили пролаз? Склањај се, треба камион да прође.

ПАЈА: *(Погледа у камион)*
Штага ствари!

БОЖА: Шта је то, Љубо?

ЉУБА: Како смо се договорили, стигао камион са братовим и сестриним стварима!

БОЖА: Каквим стварима?

ЉУБА: Па да се сместе код тебе.

БОЖА; Ух, леба вам... Ух, ух...

ЉУБА: Немој сад да ме одбијеш!

НЕНАД: Шта ћеш, Божо, мора се.

БОЖА: Шта све Србин може да измисли.

ПРЕДРАГ: Шта има да ти фали у новоградњи?

ЉУБА: Божо?

ГЛИША: Занеси овамо... Још, још, још...

ПАЈА: Пази капија!

АНЂА: К'о браћу вас љубим... Полако, полако!

ГЛИША: Много гломазан.

НЕНАД: Али леп.

АНЂА: Пази врата – чекај, да подметнем кецељу...

ПАЈА: Лево, лево...

ЉУБА: (*Враћа се камиону, виче)*
Истоварај! Истоварујј!

ПРЕДРАГ: Лакше ви тамо!

НЕНАД: Нема длака да му фали!

III СЦЕНА

Недеља преподне. Препладневне птице у жамору. Двориште. Божа, Анђа и Рус стоје код чесме – испод дуда, држе велико "коњско" ћебе распето. Глиша је горе на дуду и тресе. Звук градилишта из претходне сцене је одсутан. Један део дворишта закрчен Љубиним стварима. Долази Паја у трку. Маше великим замотуљком – планом.

ПАЈА: (*Раздрагано)*
Глишо! Глишо! Набавио сам! Набавио сам ти, Глишо! Ево потврде за Анђу!
(Пење се на терасу)
Глишо! Дођи да видиш! Анђо, од данас си гравидна! Глишо, био сам и код Спасоја, онај што је обећао да ће да нам среди усељење, али га нисам нашао. Анђо! Дођи да

видиш план! Дали ми другови план! Људи, дођите да видите! Рај! Прави рај! Дођите људи... Божо, дођи и ти, ово ионако више није миран крај! Два судара! Три туче! Једино убиство! Тек кад дође ауто-пут...! Нема овде, више живота! Анђо! Дођи да видиш ово! Дођи да видиш шта је рај!
(Показује план стана. Анђа ћути, држи ћебе и не гледа Пају)
Види, Божо! Види, Глишо! Види, Анђо! Ово је рај! Ово!

БОЖА: Јебо те рај! Јаче дрмај, сунце ти жарко! Дрмај Глишо!

ГЛИША: Немам снаге! Чек' да се више попнем.

НАТА: Немој више, Глишо! Џаба дудиње!

ПАЈА: Глишо! Анђо! Дођи да видиш шта је спрат.

ГЛИША: Дрмам! Пази доле!

Глиша дрма, дудиње падају у ћебе.

ГЛИША: Је л' пада нешто?

РУС: Покушајте десном руком, на горе, да померате.

ГЛИША: Овако?

БОЖА: Паметан овај Рус!

ПАЈА: Анђо! Шта си се забила с тим дудињама! Дођи да видиш. Глишо! Људи! Шта вам је?

АНЂА: Нећу више ништа да гледам! Доста ми је гледања!

ГЛИША: Пази доле! Дрмам!

ПАЈА: Шта то дрмаш, Глишо? Дођи да видиш!...
(Одмахује руком)
Преселе вам дудиње! Треба пратити ситуацију! Ништа не испуштати! Све треба контролисати.

БОЖА: А ти контролишеш?

НАТА: Сиђи, Глишо! Биће доста!

ГЛИША: Ћути, жено! Не закерај!

БОЖА: Дрмај! Шта си стао!

ПАЈА: Ја не спавам!

АНЂА: Ону лево, Глишо!

ГЛИША: Не могу да до'ватим!

БОЖА: Пајо, буди користан, додај мотку за веш!

ПАЈА: Каква мотка, какви бакрачи? Пустите, барем, мене да будем паметан! Да радим за вас!

ГЛИША: Доста бре, Пајо! Баш си досадан!

ПАЈА: Али, Глишо! Отеће нам најбоље станове, ови из улице! Знаш како су намазани!

ГЛИША: Навалио си, к'о Шваба тра-ла-ла.

ПАЈА: Шта је с вама? Шта сте наврли на те дудиње?

БОЖА: Држи ми крај, Анђо!

Анђа прихвати Божин крај. Божа узима мотку и додаје Глиши.

НАТА: Пази, Глишо! Ух, боже... Мислила сам да ће...

ГЛИША: *(Балансира, али се некако држи)*

БОЖА: *(Враћа се на своје место)*
Дрмај, Глишо!

ГЛИША: Само мало боље да подухватим мотку.

ПАЈА: Глишо! Два спрата по два деветособна! Божо! Ти у двособан! Рус у гарсоњеру! Ми, Анђо, ако бог да, читав спрат!... Да се башкаримо, људи!

ГЛИША: Дрмам!

БОЖА: Дрмај!

РУС: Не ту! Ону другу! Тако, тако!

Дудиње падају.

АНЂА: Погоди ме у блузу. Биће флека!

БОЖА: Ако! Не пуштај!

АНЂА: Морам, има да отресем.

БОЖА: Не пуштај!

ПАЈА: Тај спрат мењам одмах за четворособни на Теразијама! Можда и петособни без централног грејања. Добићу на промету! Додуше, овде је велика тераса, па солитер, више комшија, може да се прошири делатност. Могу да уведем службу по становима!... Не знам. Још не знам... Размишљам. То су све запослени људи, немају времена за кување... Вреди пробати, па ако иде, иде... Ако не, не!

БОЖА: Глишо! Питај Пају је л' читао "Политику"?

ГЛИША: Видиш да није! Пази, дрмам!

ПАЈА: Немам ја више времена за читање. Моје време је постало драгоцено.

ГЛИША: Да ли пада још што год?

НАТА: Пада, пада!

РУС: Мало јаче тресите!

ГЛИША: Их, мој Пајо! Кад ми не слушамо паметније од себе!

ПАЈА: Никога ја више не слушам!

АНЂА: Јаој! Још једна на блузу!

БОЖА: Онда узми, барем, "Политику" па читај.

ПАЈА: Што?

БОЖА: Читај, читај! Има тамо, на четвртој страни, о твом спрату и тераси!

ПАЈА: Шта?

БОЖА: Има тамо пише: *Хохштаплерај око трансверзале Нови Сад – Крагујевац.*

ПАЈА: Какав хохштаплерај? Лажу новине.

ГЛИША: Место да слушамо човека, добро нам мисли, ми ништа. Још се и бијемо!

ПАЈА: Полако! Анђо! Где је "Политика"?

БОЖА: Ту ти је испод планова.

ГЛИША: Је л' ја то џабе тресем? Што не пазите?

АНЂА: Што не говориш кад тресеш?

РУС: Непријатељ је психолошки побеђен. Територија је сачувана без капи крви, а с њом и интегритет људства.

ПАЈА: *(Чита новине и избезумљује се)*

БОЖА: Дођи боље овамо да помогнеш.

АНЂА: Шта да радим с новом блузом и с овим Пајом?

БОЖА: Мислили сте да је Божа будала?... Божа није овца. Не 'вата се Божа за биде у Дубљанску улицу! Није Божа мутав!

ПАЈА: Људи! Шта ово значи?

БОЖА: Значи, значи! Покрали мангупи паре и нема џаде преко Дубљанске улице!

ПАЈА: Него где?

ГЛИША: Него нигде!

ПАЈА: А станови?

БОЖА: *(Испусти свој крај ћебета)*
Пичка му материна одоше дудиње.

ПАЈА: А мој спрат? Мој деветособни?

АНЂА: Ништа, Божо, скупићемо!

БОЖА: Анђо, дај вагу, па да Рус дели! Он је паметан!

НАТА: Шта ће нам вага? Никад нисмо мерили!

БОЖА: Па да ми Глиша боде очи, као прошле године?

ГЛИША: Људи! Авион!

БОЖА: Дај вагу и не дискутуј много!

ПАЈА: Како, бре, овако да испадне? Ко то може да краде државу...? Ко?

ГЛИША: Људи! Авион!

БОЖА: Све на равне делове!

ГЛИША: Авион! Авион!

НАТА: Где?

БОЖА: Јебо те авион! Дај вагу!

ГЛИША: Али пада! Пада!

Чује се јака експлозија. Ната врисне и пада у дудиње. Сви су забезекнути и зевају горе.

ГЛИША: Успео је да искочи!

НАТА: *(Лежећи)*
Ко?

ГЛИША: Шофер!

АНЂА: Где?

Сви зијају у небо.

БОЖА: Ух, лебац му... Као да ће овде.

ГЛИША: Ево, ево га!

Зевају. Спушта се падобранац. Глиша забленут и опуштен, грана пукне под њим и он тресне.

ГЛИША: (*На земљи)*
Јебем ти матер! Jaoj!
(*Анђа притрчи)*
Ништа, ништа, ништа!

Ната пада, дефинитивно, у несвест. Падобранац, смирено, полако пада.

ПАДОБРАНАЦ: Товариши!

Сви су забезекнути.

ПАДОБРАНАЦ: Товариши! Кје па сам?

БОЖА: ’оћеш дудиње?

ПАДОБРАНАЦ: Порка мадона, пармадуш? Закај сте тако зачудживи?

БОЖА: (*Изнервиран и гласно)*
Лепо те питам, товариш, ’оћеш дудиња?

ГЛИША: *(Устаје и шепа)*
Узми, бре, товариш! Видиш да је прек!

БОЖА: ’Оћеш или нећеш?!!

ПАДОБРАНАЦ: Оћу!

БОЖА: Колико ’оћеш?

КРАЈ